

Centar za
građansko
obrazovanje
Centre
for Civic
Education

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

DAMAR

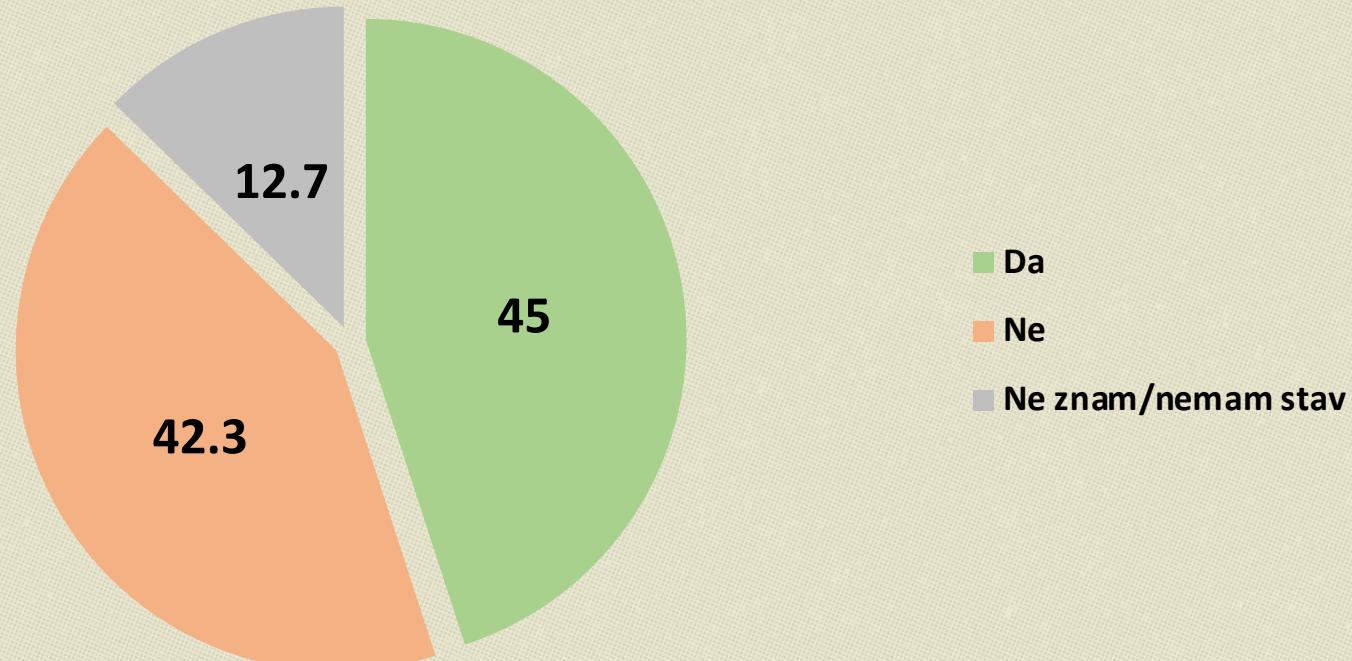
METODOLOGIJA

Realizacija:	Prikupljanje podataka obavljeno od 15.05 – 21.05.2023. godine
Uzorački okvir:	Popis stanovništva, procjene stanovništva i birački spisak
Veličina uzorka:	1002
Tip uzorka:	Troetapni, stratifikovani, slučajni uzorak Prva etapa: biračka mjesta Druga etapa: domaćinstvo metodom slučajnog koraka Treća etapa: član domaćinstva metodom rođendana
Metoda prikupljanja podataka:	CAPI

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

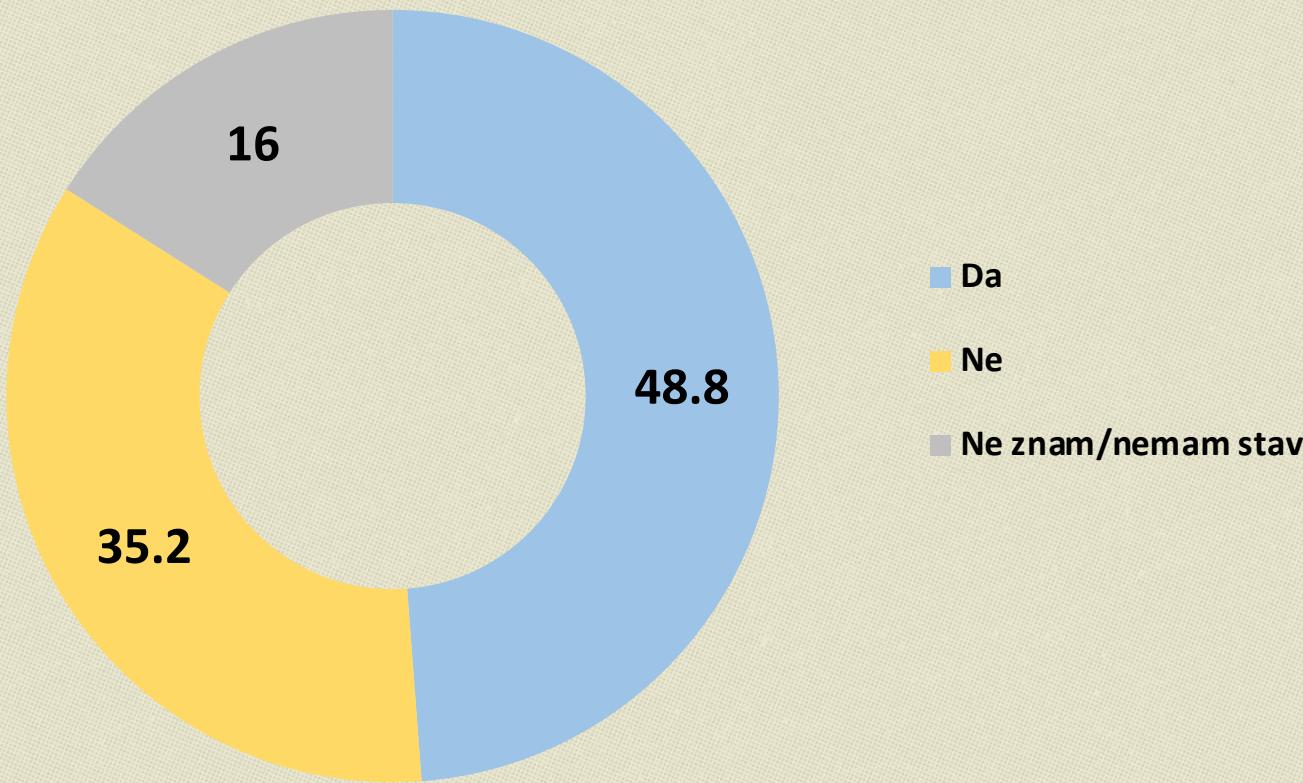
Da li predsjednik treba da ima veća ovlašćenja u vršenju vlasti?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li, po Vašoj procjeni, sada postoji zakonski okvir adekvatne kontrole rada Vlade i Skupštine i njihove odgovornosti za donešene odluke?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Gradići i građanke mogu uticati na vlast i kontrolisati je i van izbora na sljedeći način:

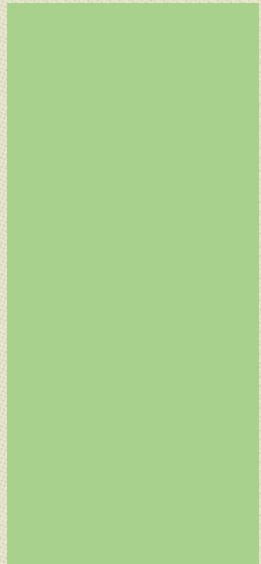

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

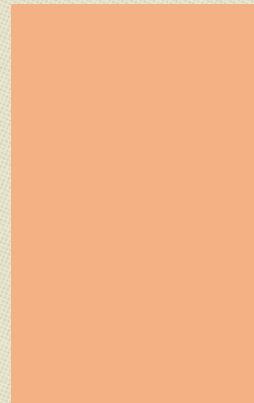
Da li lokalne vlasti (gradonačelnici, skupštine opština) u Crnoj Gori treba da imaju veća ovlašćenja u donošenju odluka?

51.8

Da

36.9

Ne

11.3

Ne znam/nemam stav

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Kakvu poziciju SPC treba da ima u Crnoj Gori?

30.2

55.3

14.5

SPC mora imati poseban status jer je većina
njenih vjernika u Crnoj Gori

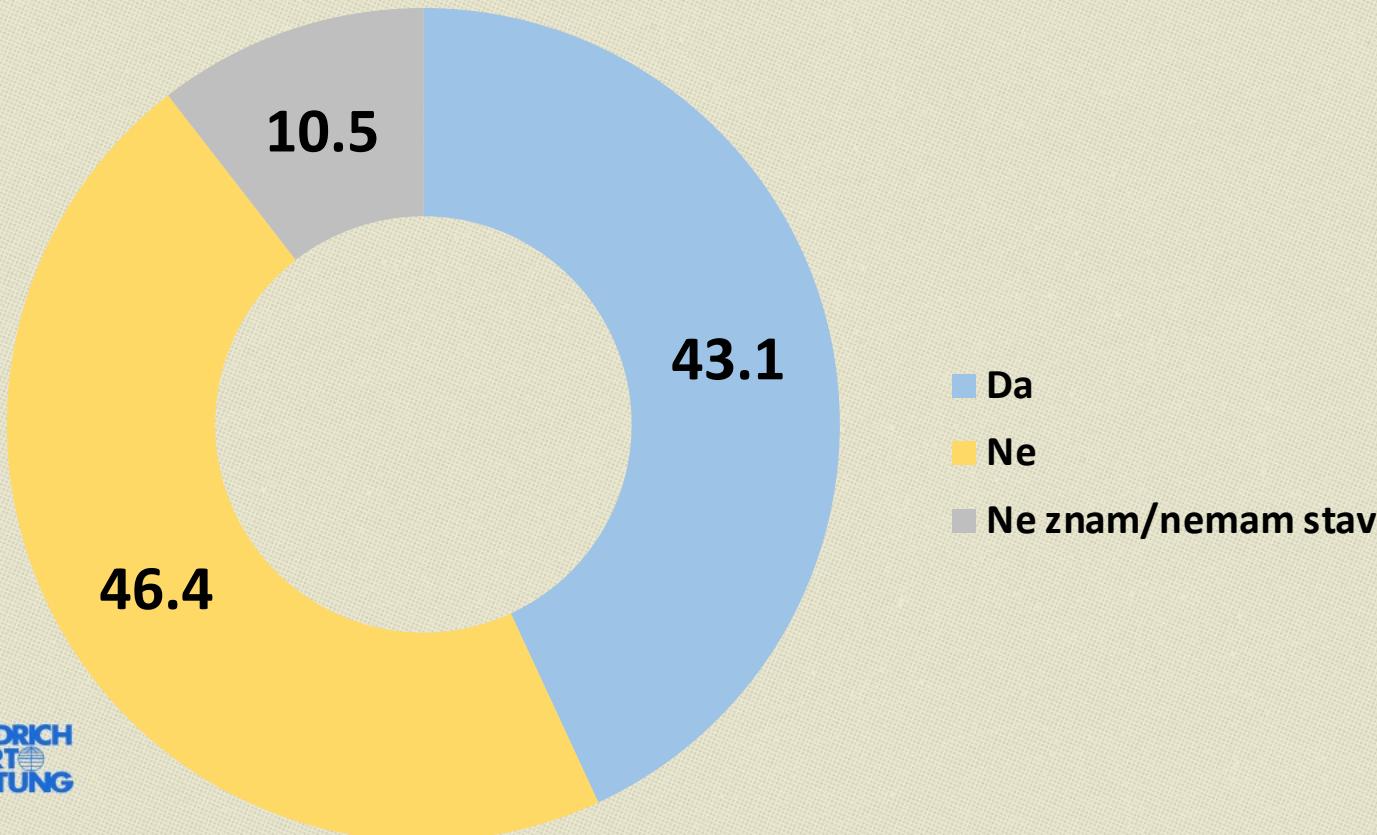
SPC treba da ima istu poziciju kao bilo koja
vjerska zajednica jer je Crna Gora građanska
država

Ne znam/nemam stav

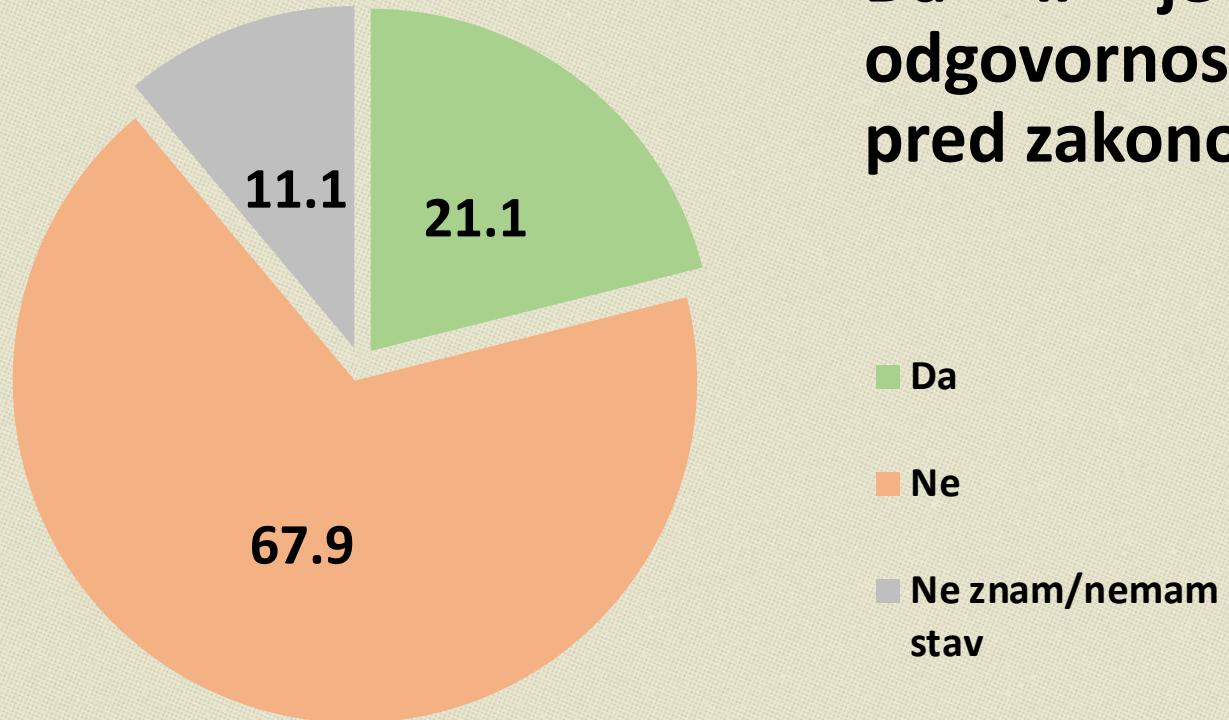
I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li, po Vašem mišljenju, političari u Crnoj Gori rade da svi budu jednaki pred zakonom i da u Crnoj Gori zažive evropski standardi koji garantuju vladavinu prava?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

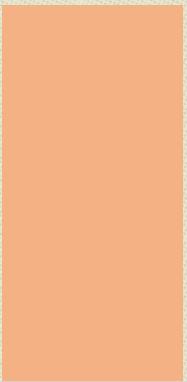

Da li je vladavina prava moguća bez odgovornosti, transparentnosti i jednakosti svih pred zakonom?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

31.6

Ne, pravosudni sistem radi samo za one koji su moćni i imaju veze

47.6

Donekle, pravda je spora ali dostižna u Crnoj Gori

14.4

Da, pravosudni sistem funkcioniše

6.4

Ne znam/nemam stav

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Kakvi su, po Vašem mišljenju, međunarodni
odnosi u Crnoj Gori?

52.5

12.7

30.6

4.2

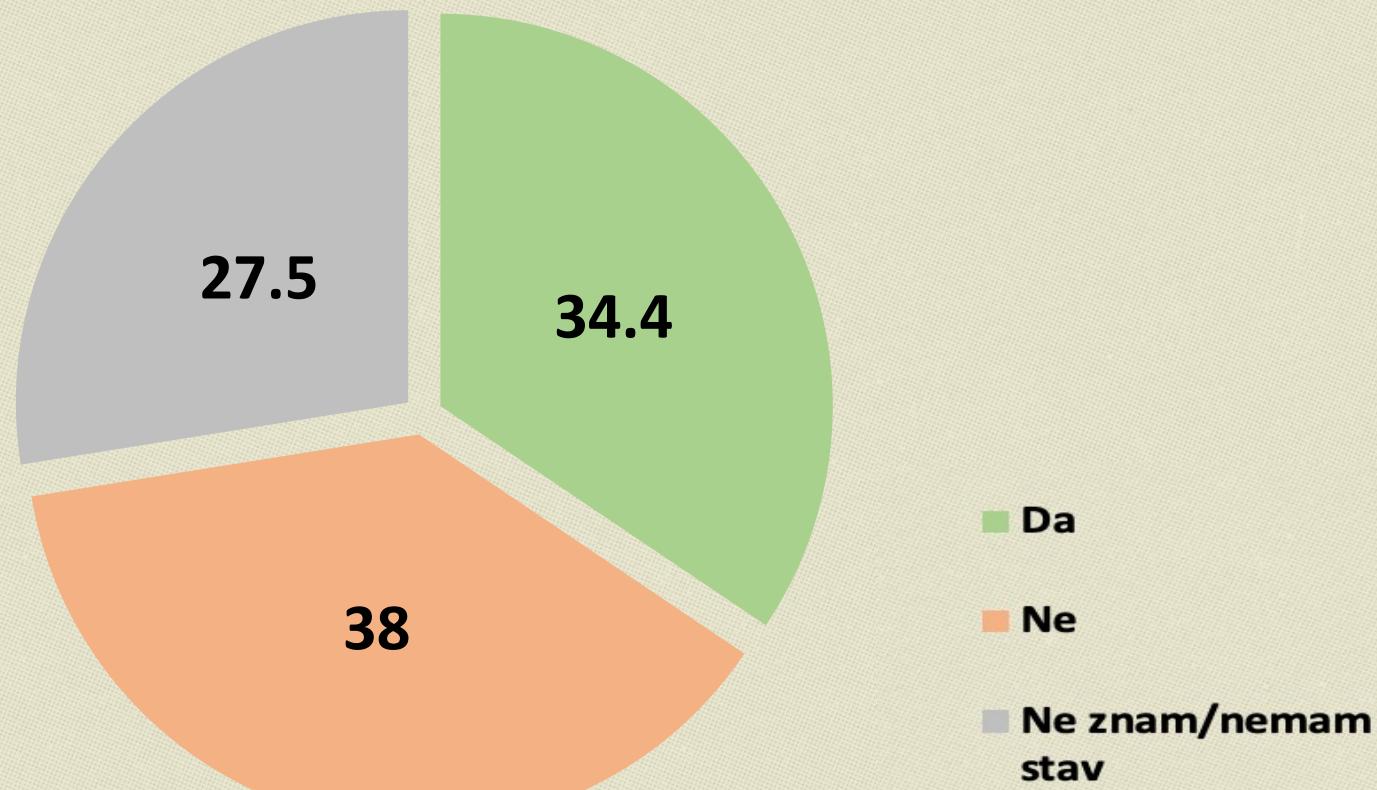
Odlični, odnosno nikad bolji   Dobri, ali bi ih trebalo značajno   Loši, i to je ozbiljan problem
unaprijediti

Ne znam/nemam stav

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li se o identitetским temama u Crnoj Gori vodi ozbiljna društvena i naučna debata?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Ko bi se trebao baviti identitetskim temama u Crnoj Gori?

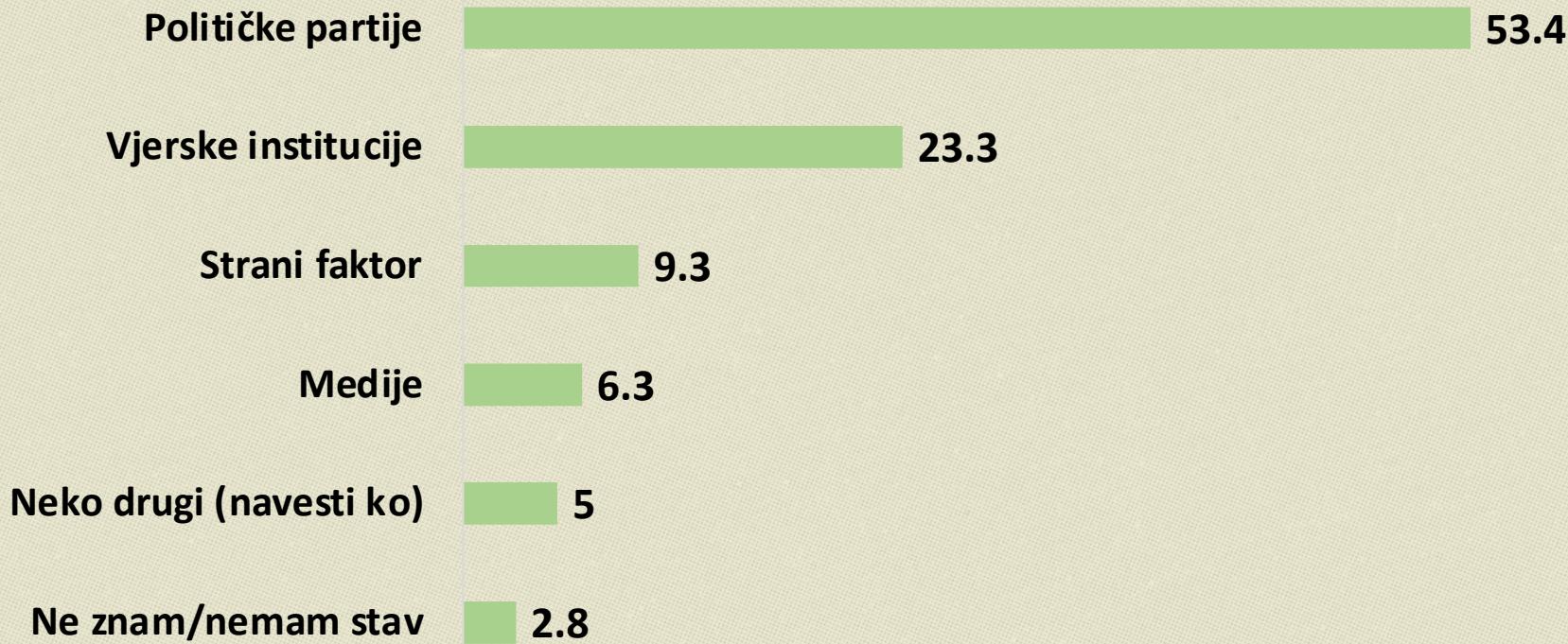
(moguće je izabрати 2 odgovora)

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Koga smatrate najodgovornijim za podjele u crnogorskome društvu?

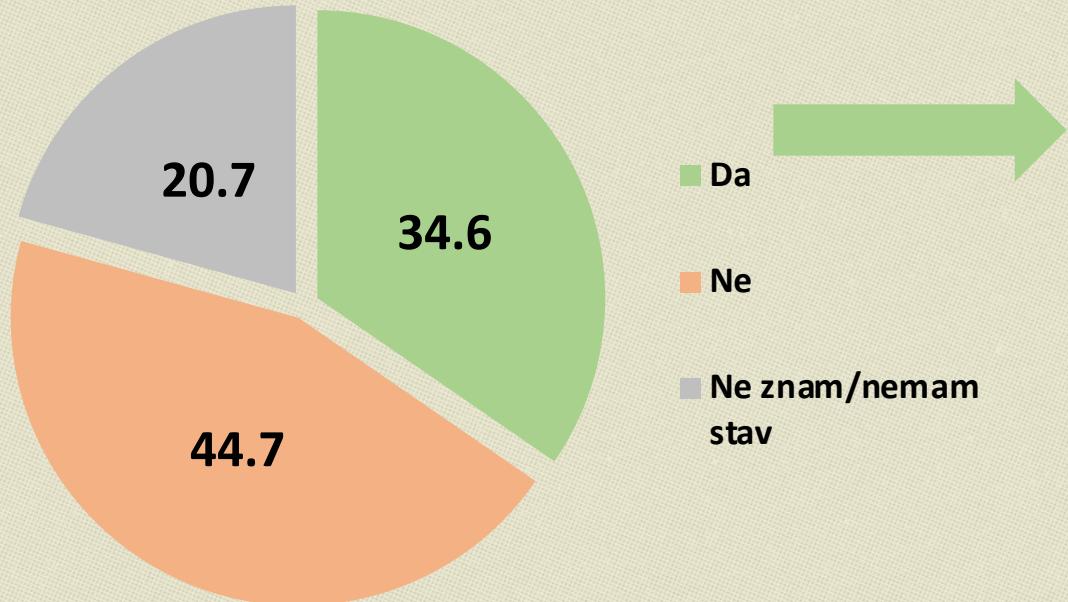

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Kako očuvati sekularni karakter Crne Gore?

Da li je ugrožen sekularni karakter Crne Gore?

Organizovanjem interaktivnih radionica za sve uzraste u lokalnim zajednicama širom Crne Gore o razumijevanju tolerancije

33.4

Pozivanjem na odgovornost promotera miješanja vjerskih institucija u politički život

32.9

Jačanjem svijesti u javnom prostoru o značaju nemiješanja vjerskih institucija u politički život

30

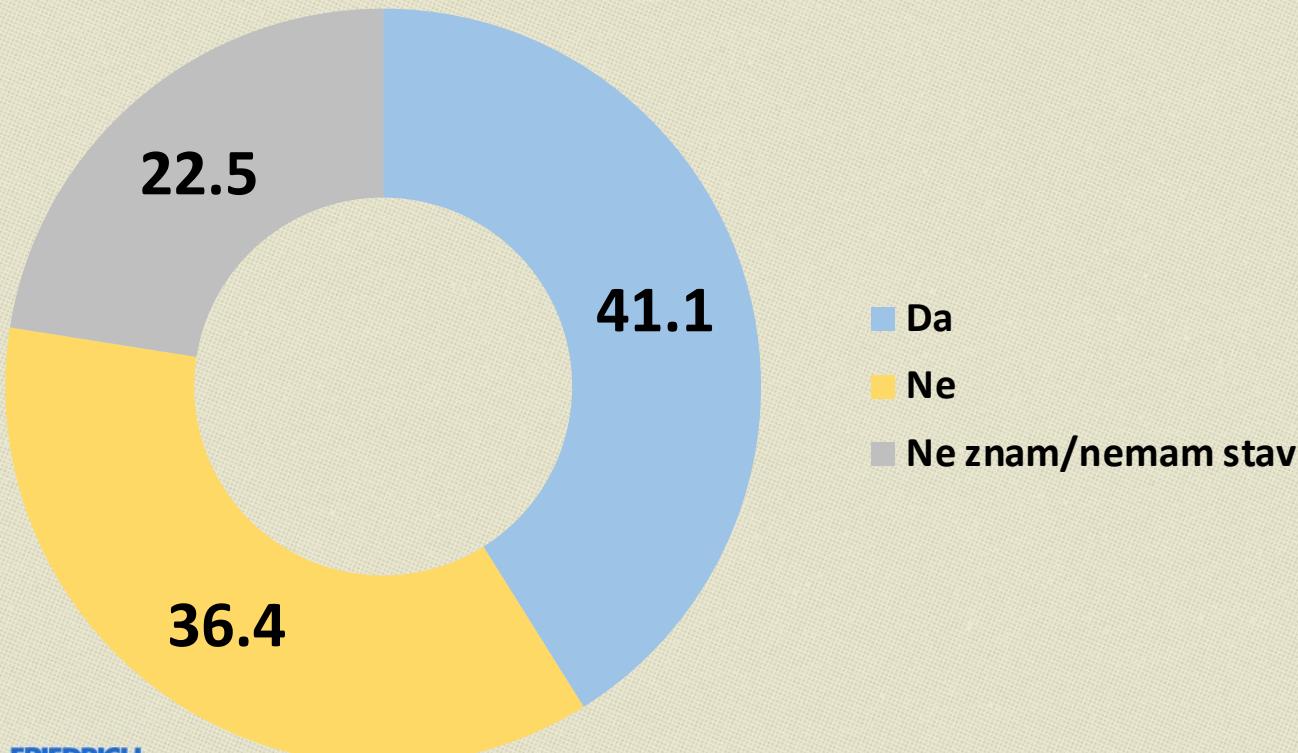
Ne znam/nemam stav

3.7

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li je u Crnoj Gori na sceni rehabilitacija ratnih zločinaca i pokreta, i istorijski revizionizam?

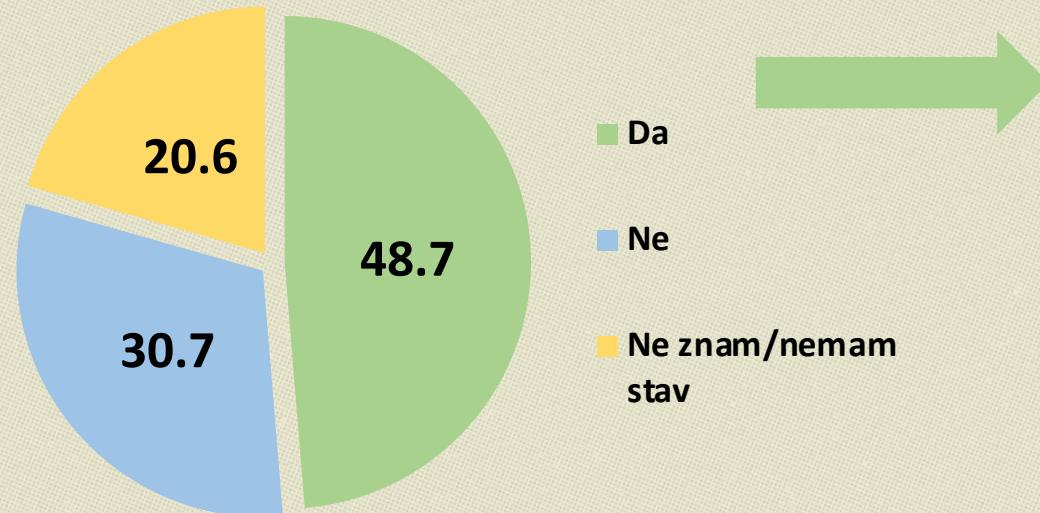

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Kako riješiti problem radikalizacije
društva u Crnoj Gori?

Da li je u Crnoj Gori prisutan
problem radikalizacije?

Usvajanjem Zakon o zabrani fašističkih
i kvinsliških, neofašističkih i
ekstremno-desničarskih organizacija i...

Jačanjem građanskog obrazovanja i
aktivnijim djelovanjem institucija i
nevladinih organizacija u lokalnim...

Jačanjem obrazovnog karaktera medija

Organizovanjem javnih i medijskih
debata, produkcijom dokumentarnog i
obrazovnog programa na teme...

33.8

26.8

26

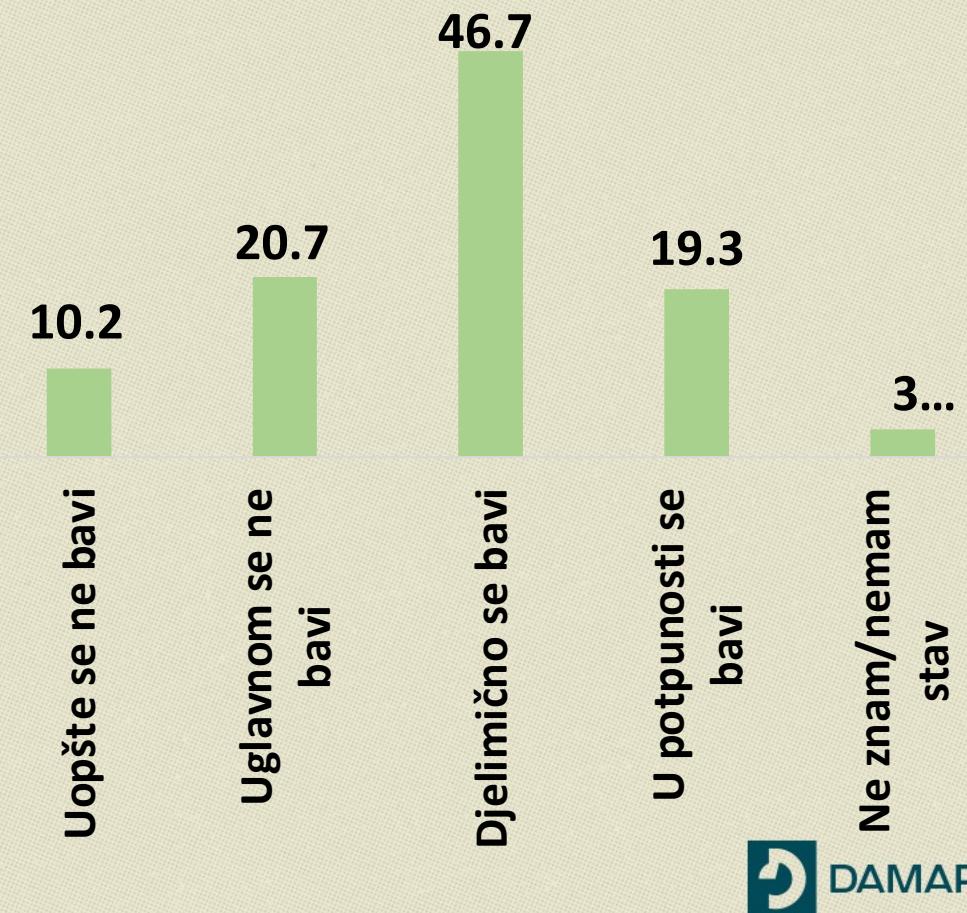
13.3

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

U kojoj mjeri se policija bavi bezbjednosnim problemima koji Vas zabrinjavaju?

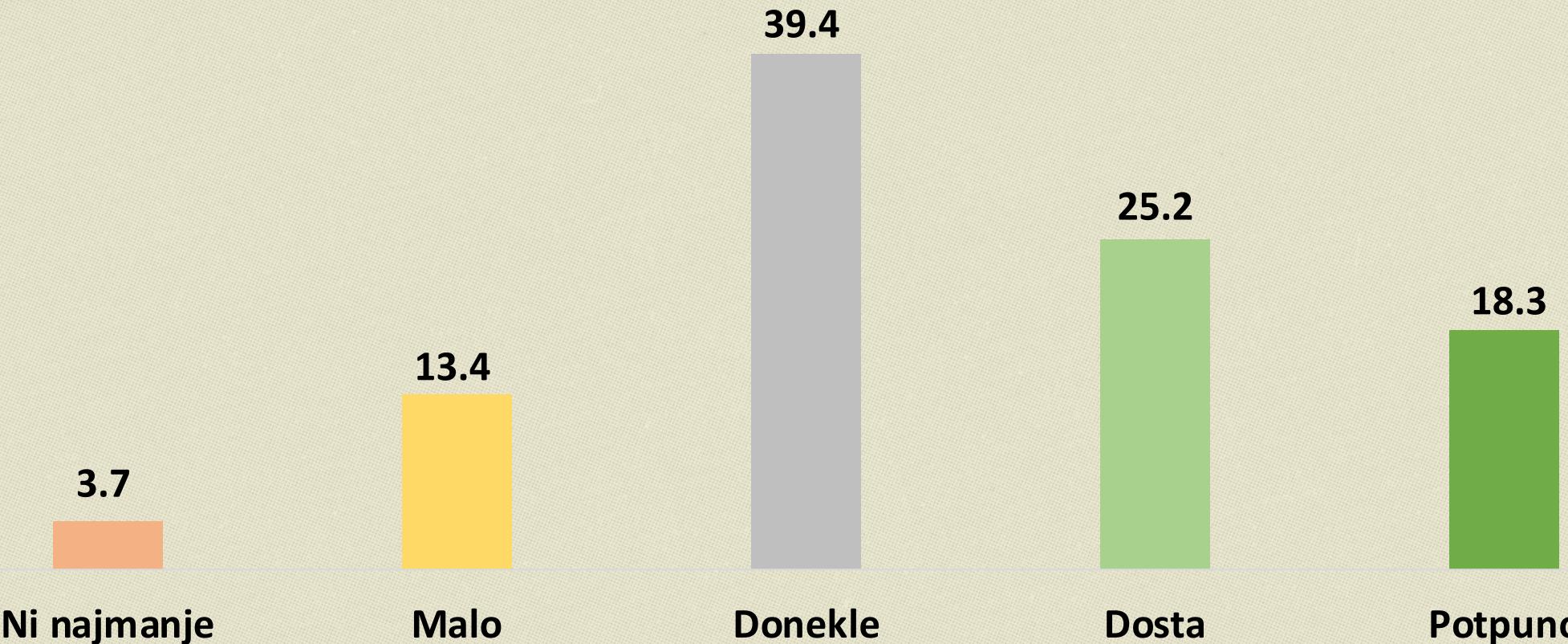
Izaberite 3 od pobrojanih društveno štetnih/opasnih pojava za koje smatrate da su najveći bezbjednosni problemi okruženja u kojem živate:

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

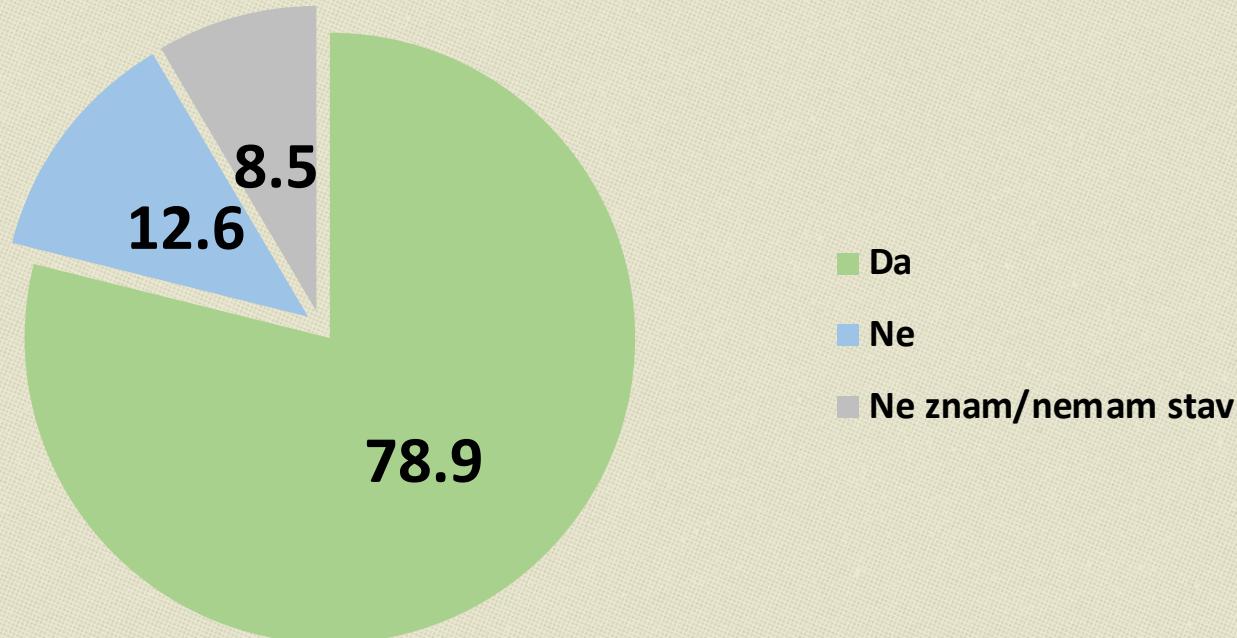
U kojoj mjeri se osjećate sigurno kada ste napolju (van kuće, stana)?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

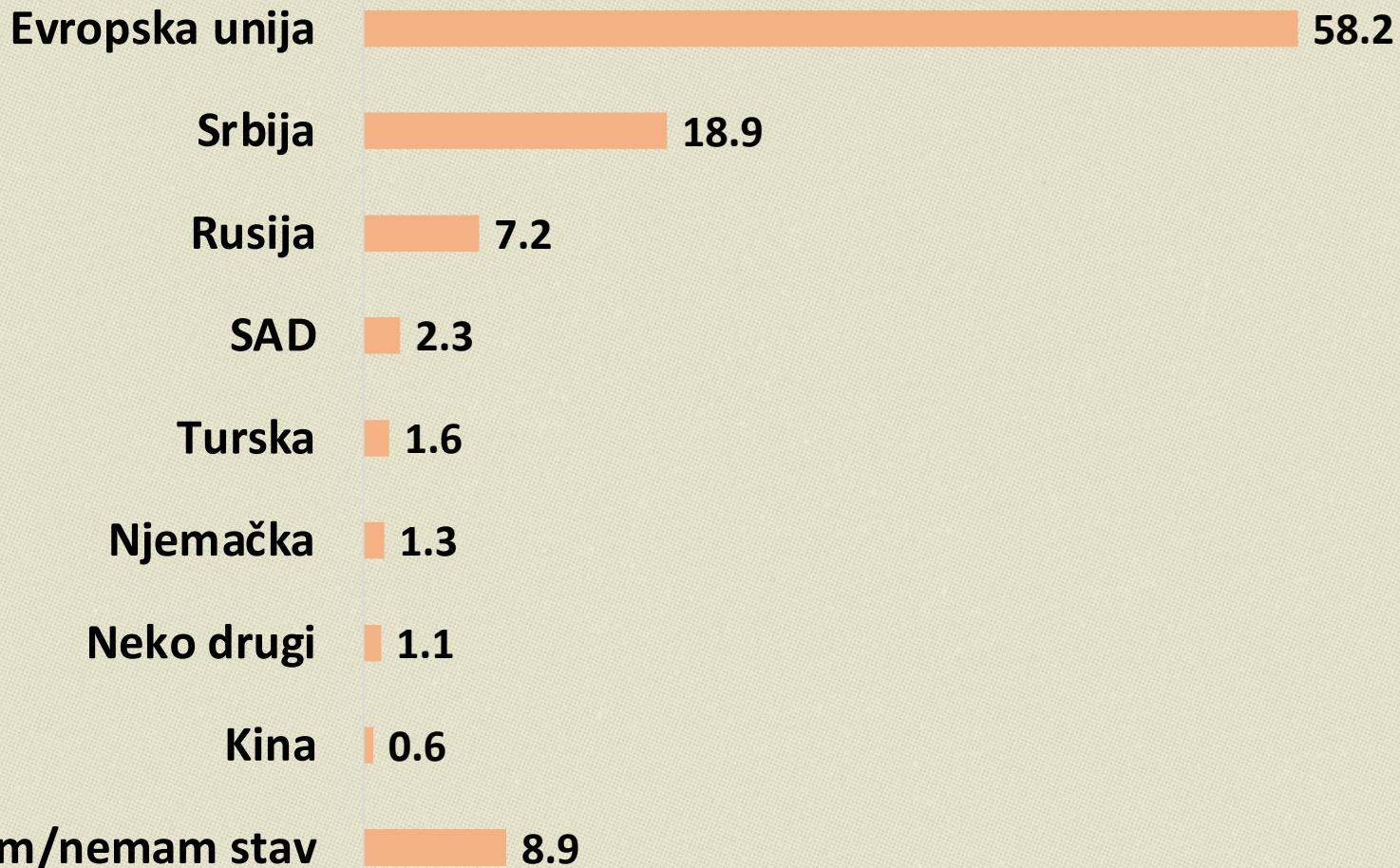
Da li država treba da sprovede politiku preispitivanje dozvola za nošenje oružja i smanjenja količine oružja u društvu?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

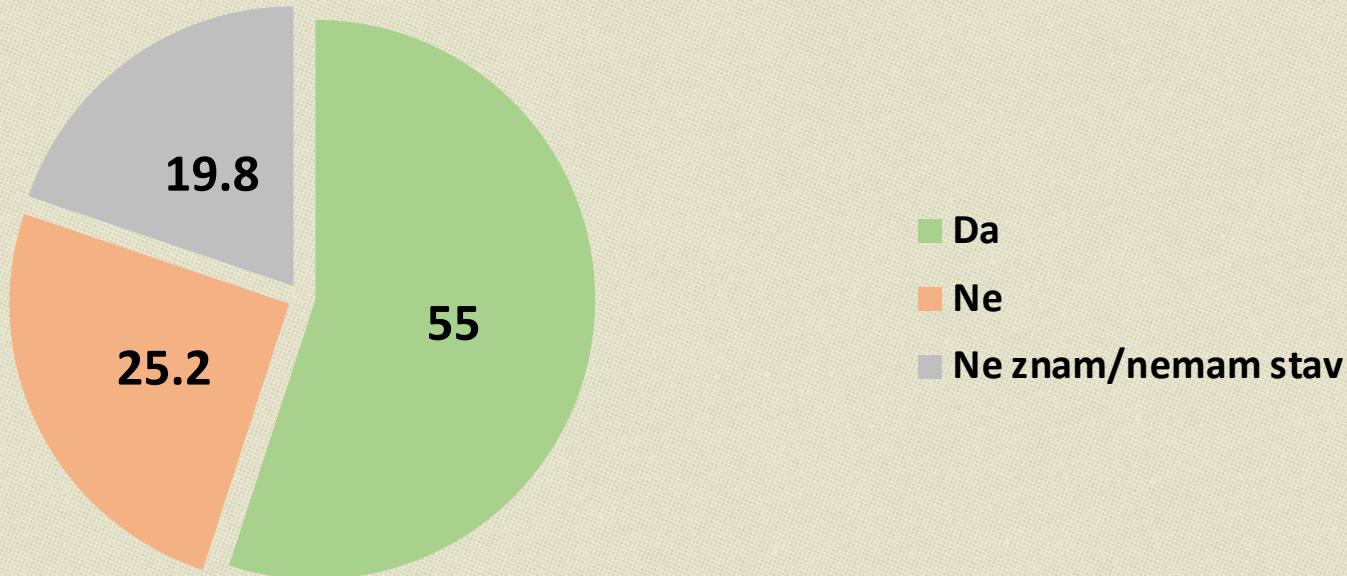
Glavni oslonac Crne Gore u spoljnoj politici treba da bude:

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li nam trebaju nove političke strukture (političke partije, politički lidere) koje Crnu Goru mogu uvesti u EU?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Koje su koristi pridruživanja Crne Gore EU?

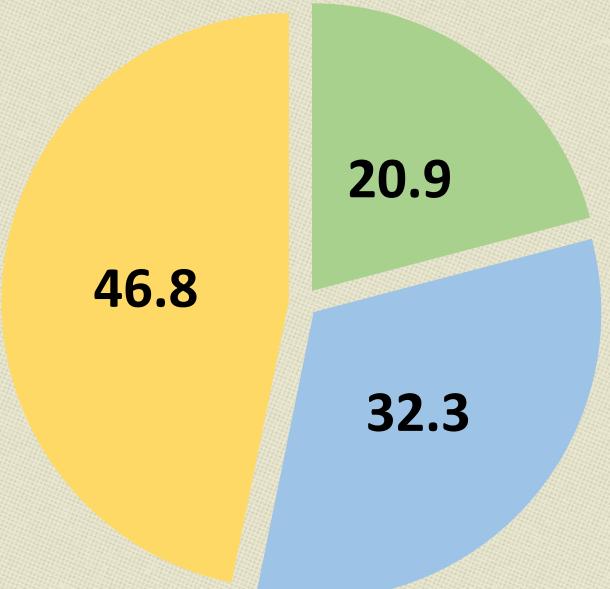

(moguće je izabrati 2 odgovora)

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Kakav odnos treba nova Vlada da ima prema nezavisnosti Kosova?

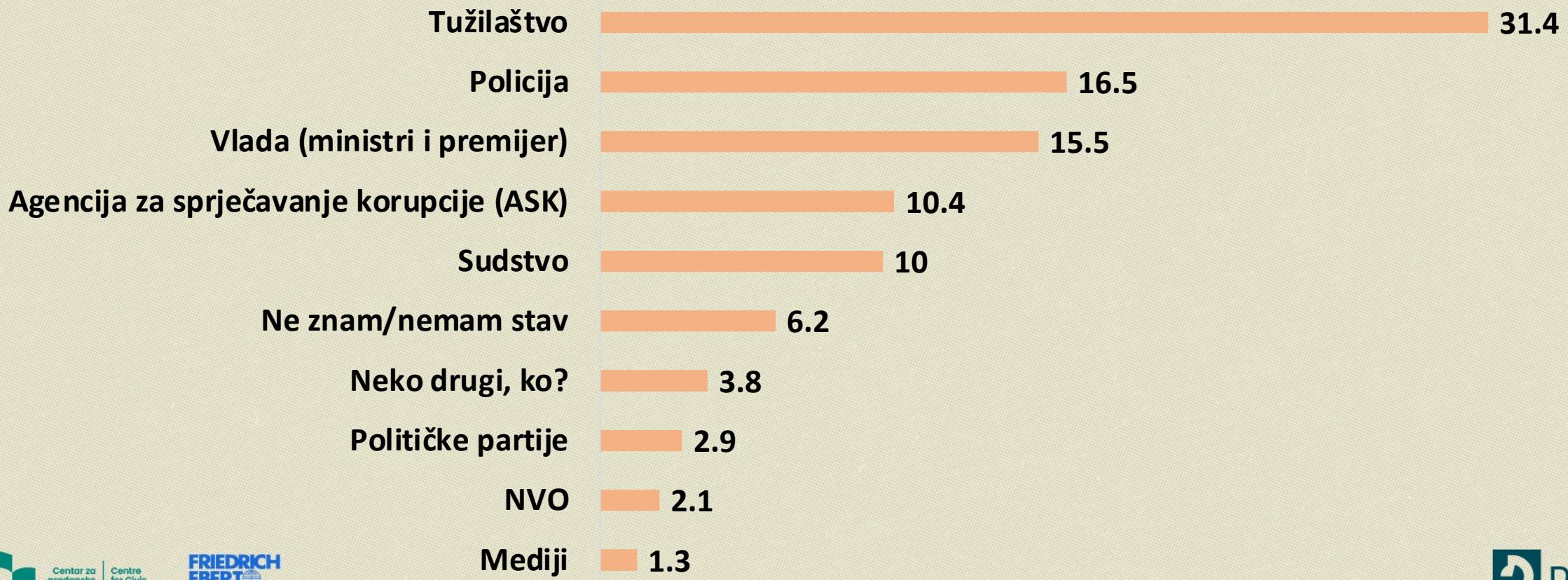

- Priznanje Kosova treba povući
- Crnogorske vlasti treba da pruže podršku normalizaciji odnosa između Srbije i Kosova
- Crna Gora treba da ostane na poziciji priznanja Kosova i da ostavi Srbiji i Kosovu da sami rješavanju svoje odnose

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

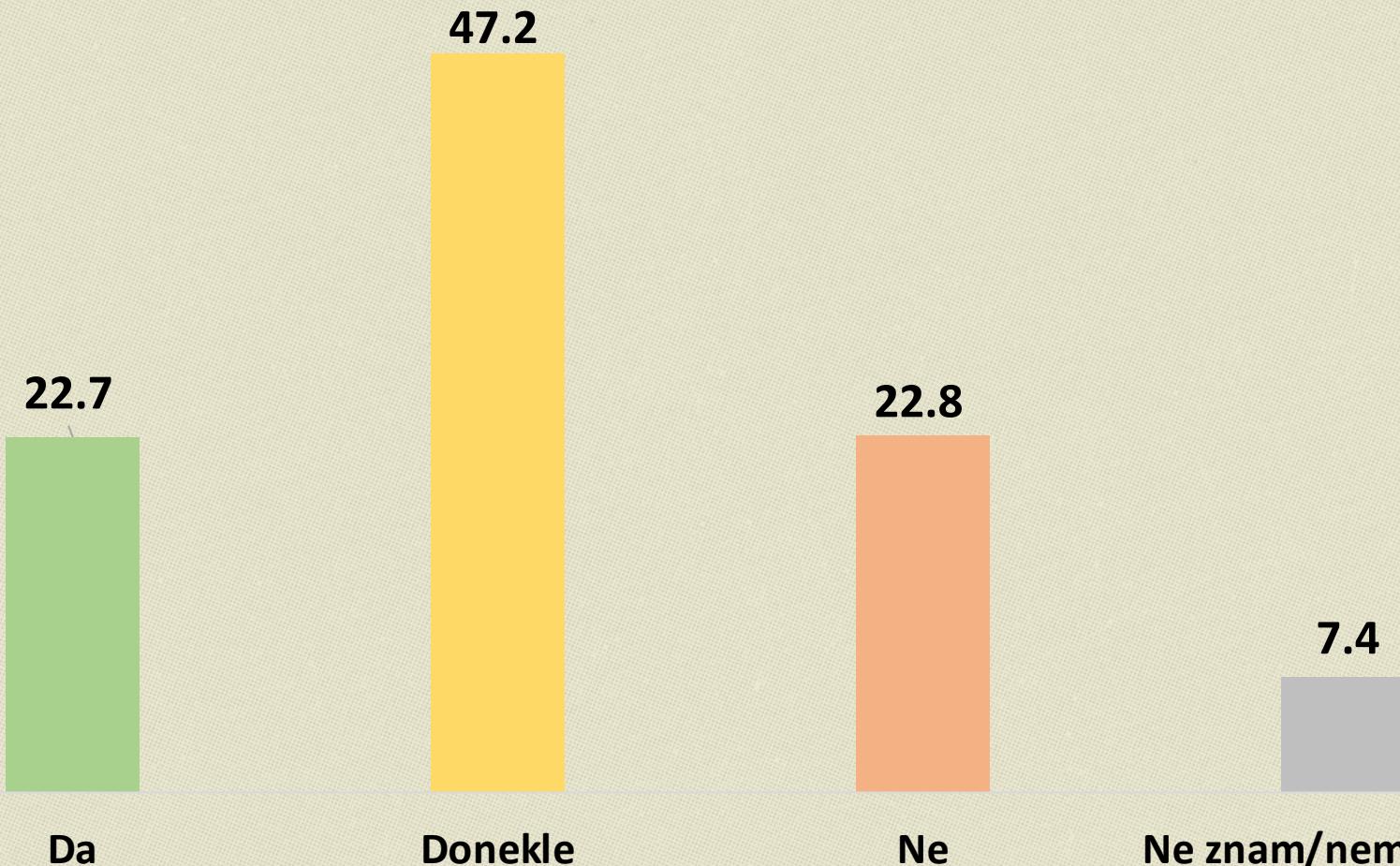
Ko se u Crnoj Gori najviše bavi borbom protiv korupcije i organizovanog kriminala?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

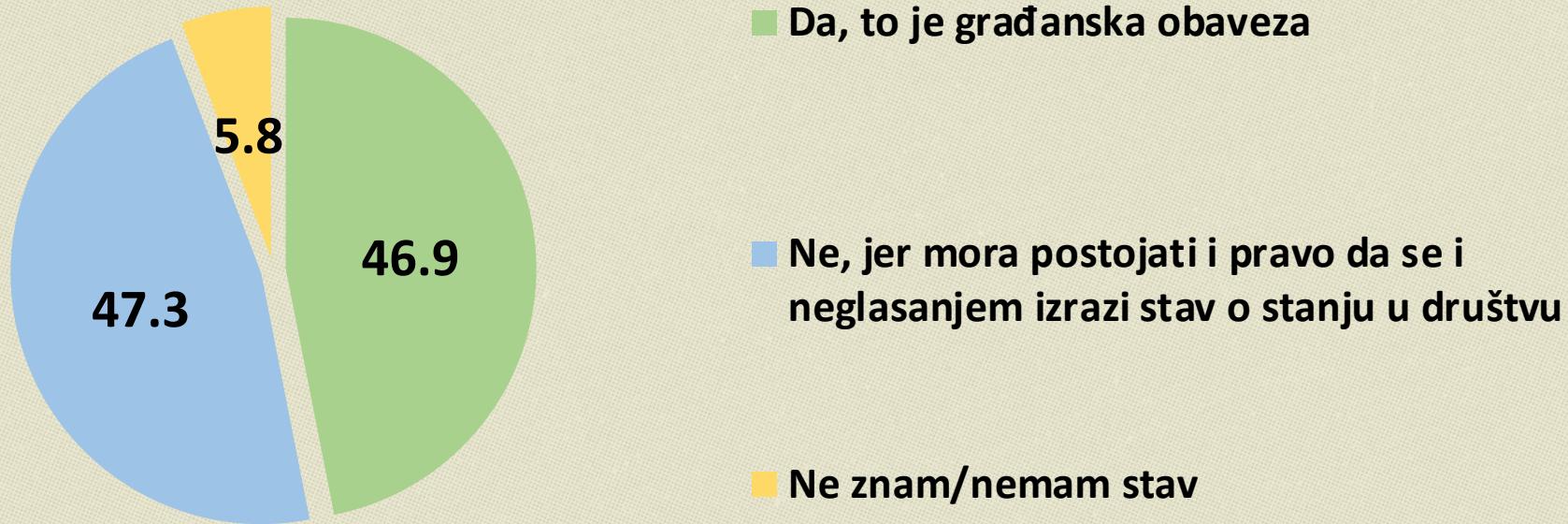
Da li, po Vašem mišljenju, crnogorske institucije mogu da se izbore korupcijom i organizovanim kriminalom?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

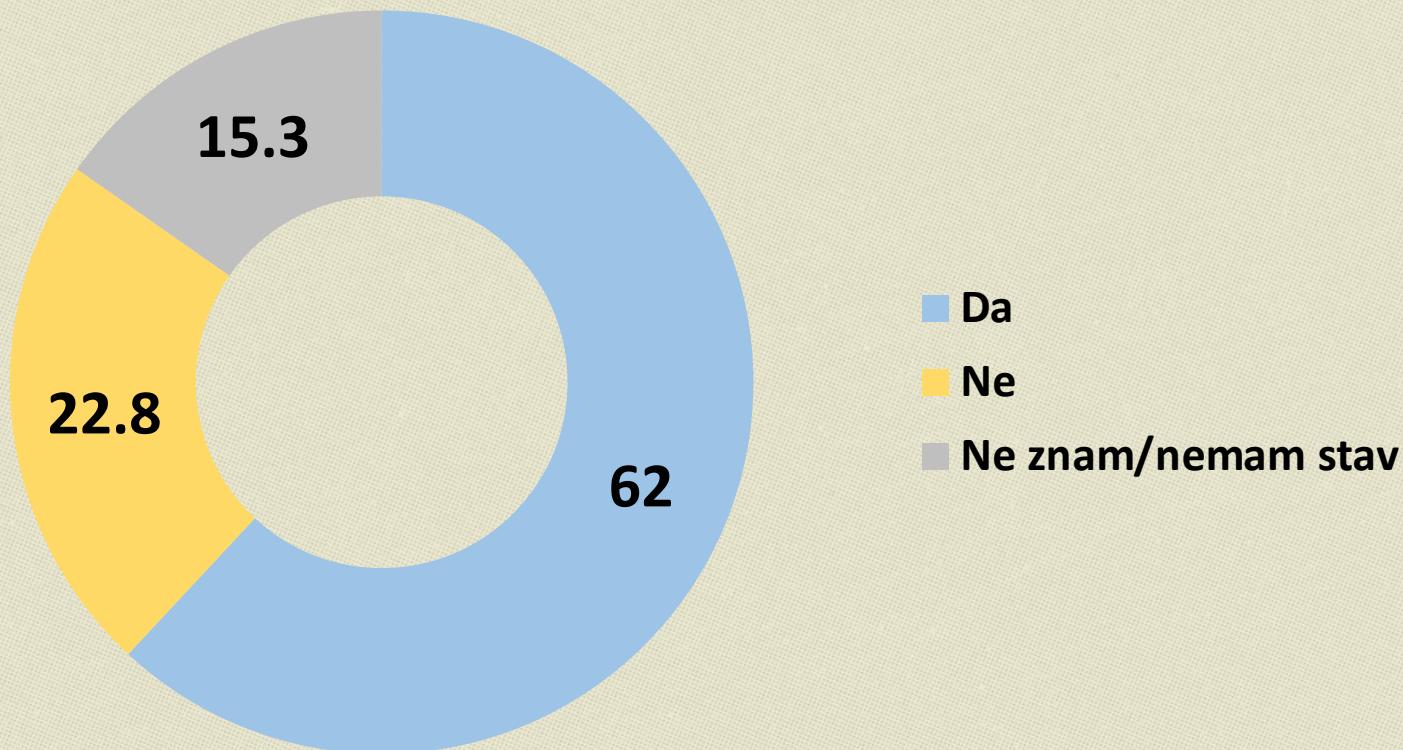
Da li svi građani i građanke treba da glasaju na izborima?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li predstojećom izbornom reformom treba uvesti otvorene izborne liste?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

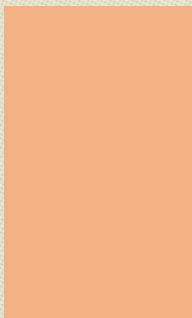
Da li predstojećom izbornom reformom treba dati pravo glasa u diplomatsko-konzularnim predstavništvima u inostranstvu?

57.4

Da

30.6

Ne

12

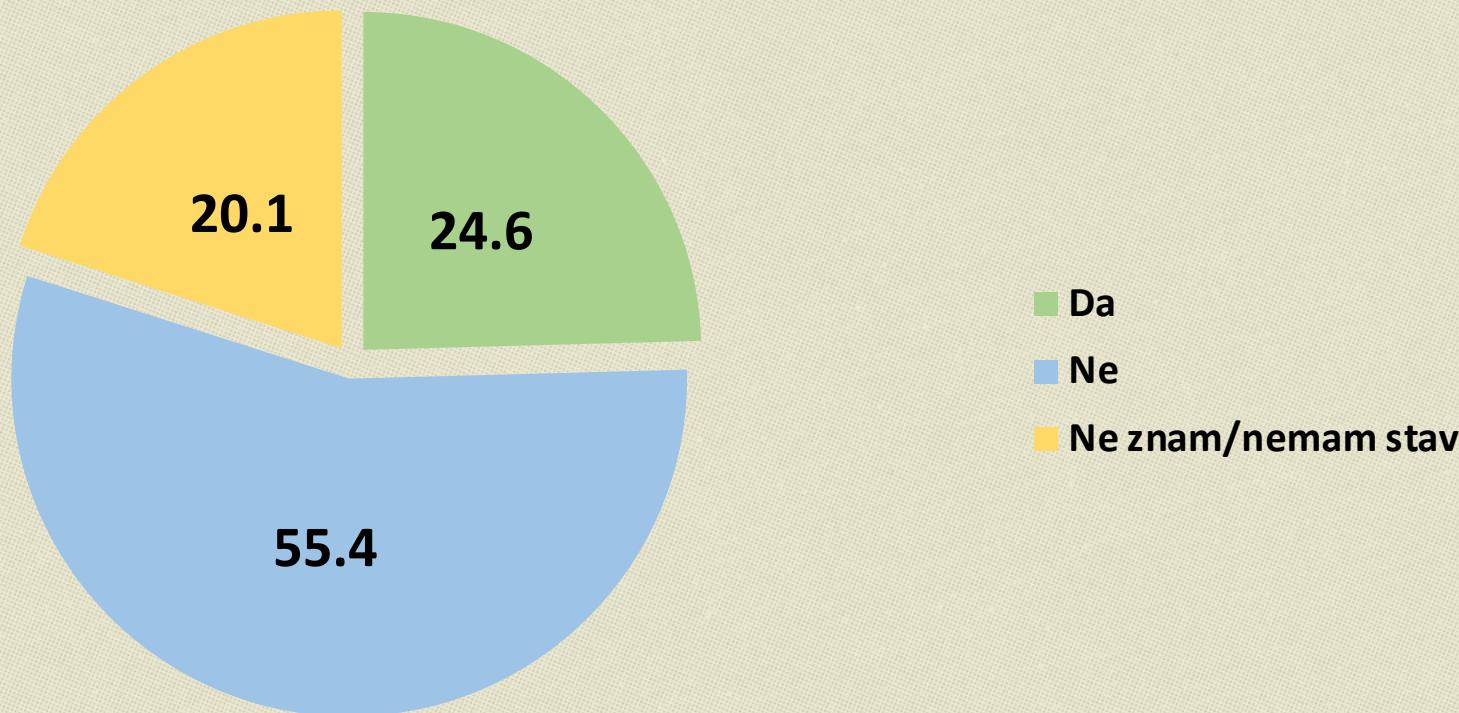

Ne znam/nemam stav

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

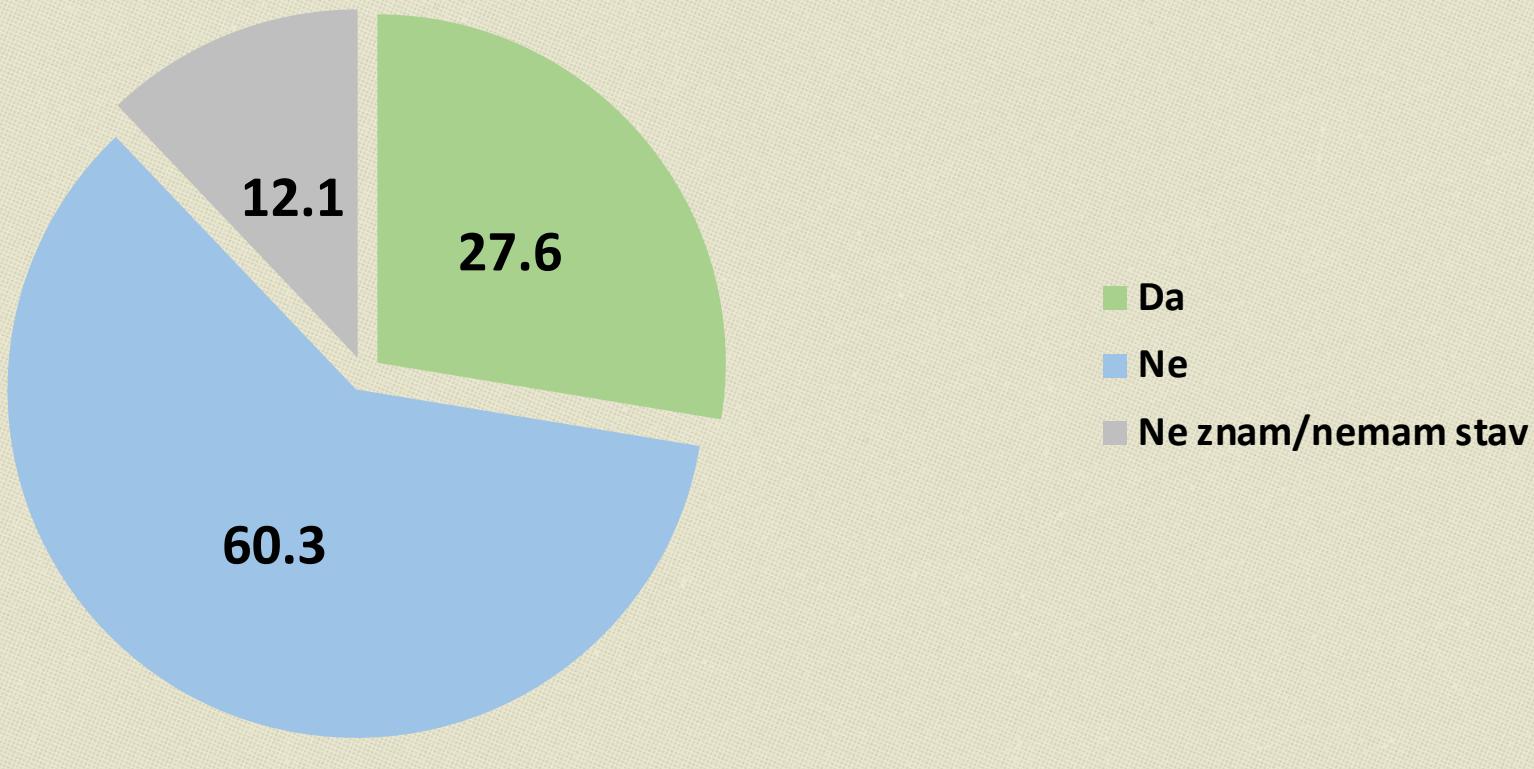
Da li treba razmotriti izmjenu načina izbora Predsjednika Crne Gore na način da se bira u Skupštini a ne neposredno na izborima?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li, po Vašem mišljenju, političke partije u Crnoj Gori drže do predizbornih obećanja?

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li su, po Vašem mišljenju, promjene vlasti dovele do promjene svijesti u rukovođenju Vladom i drugim institucijama u kojima je došlo do promjene vlasti?

48

35.6

Da, uvažavaju se znanja i vještine
nezavisno od partiskske pripadnosti

Ne, i nove vlasti favorizuju samo
svoje partiskske funkcionere, aktiviste
i članove

16.4

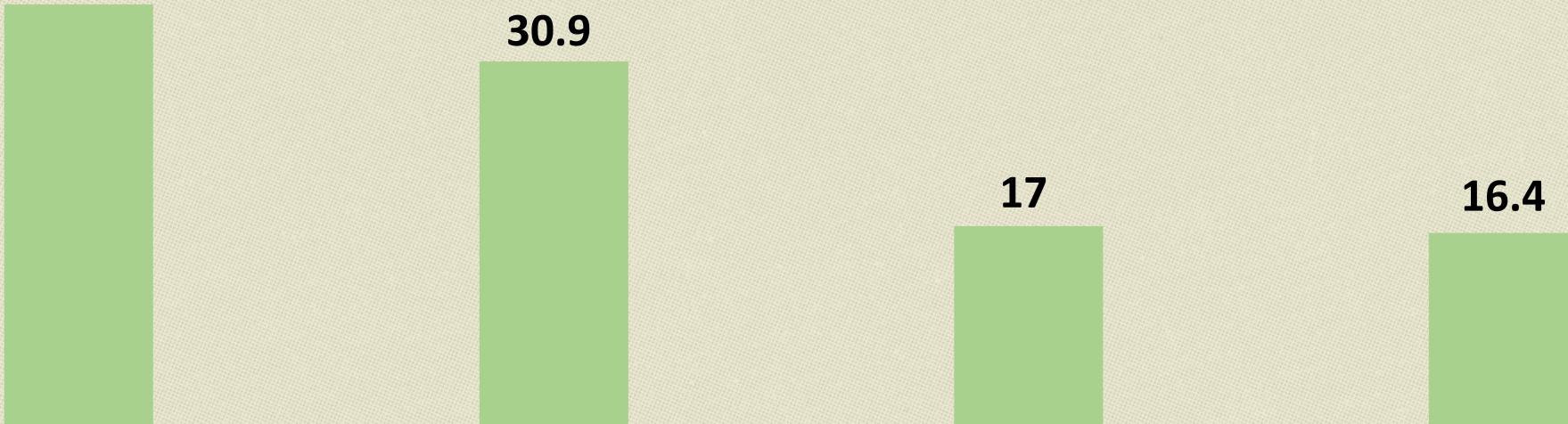
Ne znam/nemam stav

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

Da li, po Vašem mišljenju, nevladine organizacije u Crnoj Gori mogu slobodno da rade i da izraze kritiku a da ne trpe zbog toga neki vid sankcije od strane vlasti i podržavalaca vlasti?

35.7

Mogu da rade i slobodno kritikuju bez sankcije

Mogu da rade i kritikuju, ali to prate prozivke vlasti rade i da kritikuju i zato je i uvrede na komentarima i na socijalnim mrežama

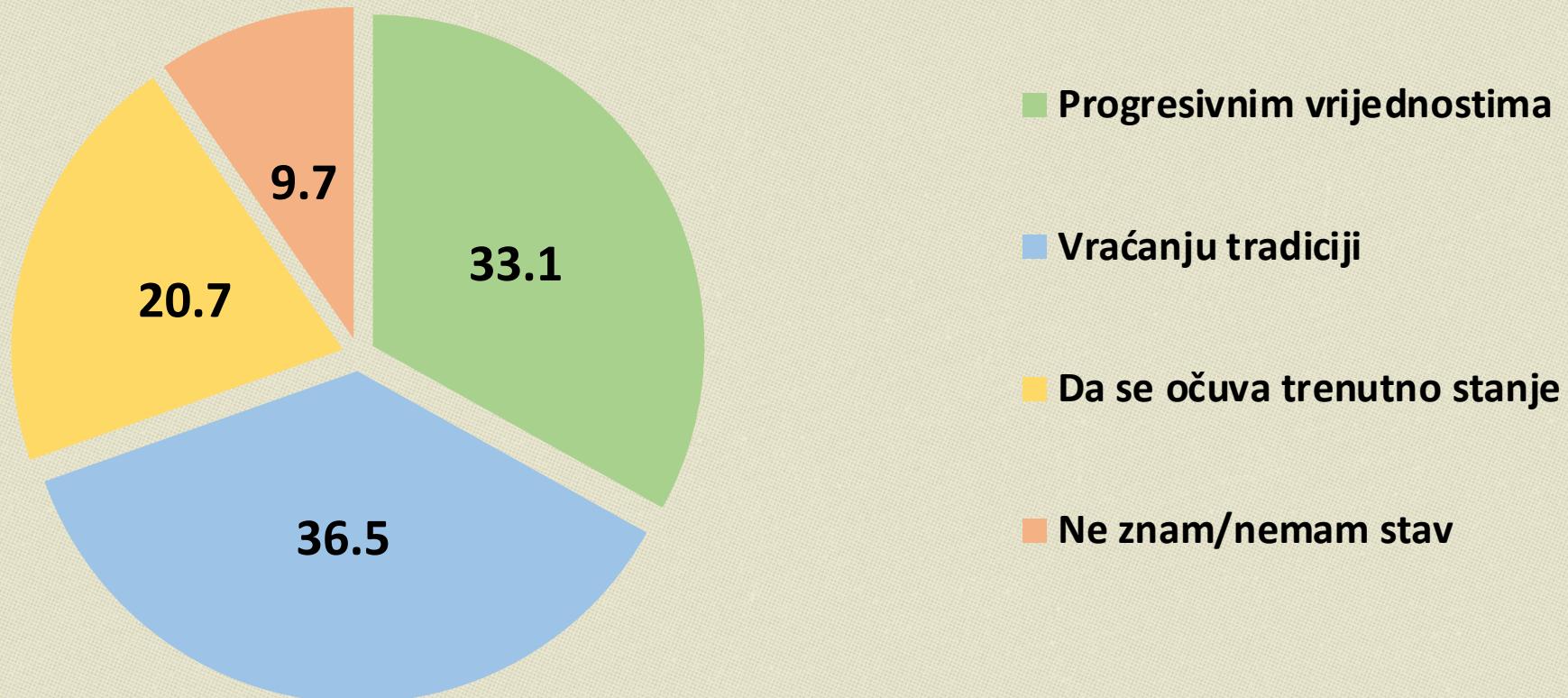
Ne mogu slobodno da rade i kritikuju, ali to prate prozivke vlasti rade i da kritikuju i zato je i uvrede na komentarima i na socijalnim mrežama

Ne znam/nemam stav

I - DRŽAVA I POLITIČKI SISTEM

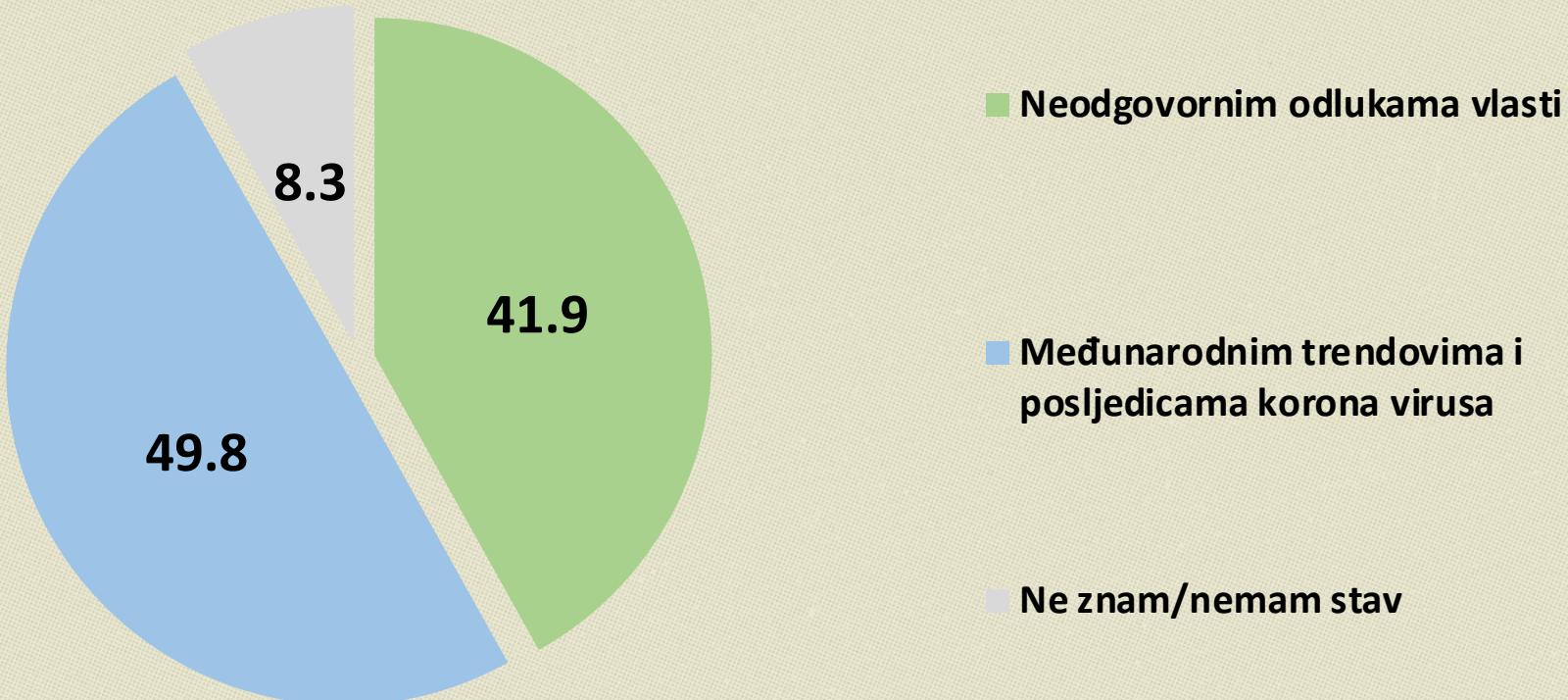
Kakvim vrijednostima društvo treba da teži?

II – EKONOMSKI SISTEM I POLITIKA

Izazovna ekonomska situacija u Crnoj Gori uzrokovana je:

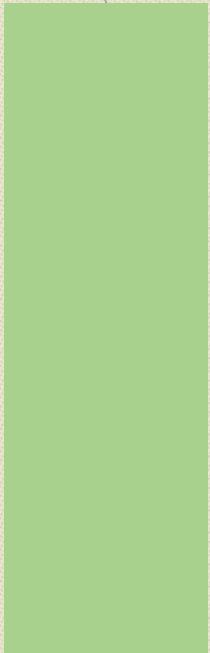

II – EKONOMSKI SISTEM I POLITIKA

Da li svi treba da plaćaju porez?

53.6

40.9

5.5

**Da, jer time se doprinosi budžetu i
osnovnim uslugama institucija
koje svi koristimo**

**Ne, jer poreza treba da budu
oslobođeni najsirošniji i da se
plaća prema ekonomskoj snazi**

Ne znam/nemam stav

II – EKONOMSKI SISTEM I POLITIKA

Ko je, po Vašem mišljenju, povlašćen?

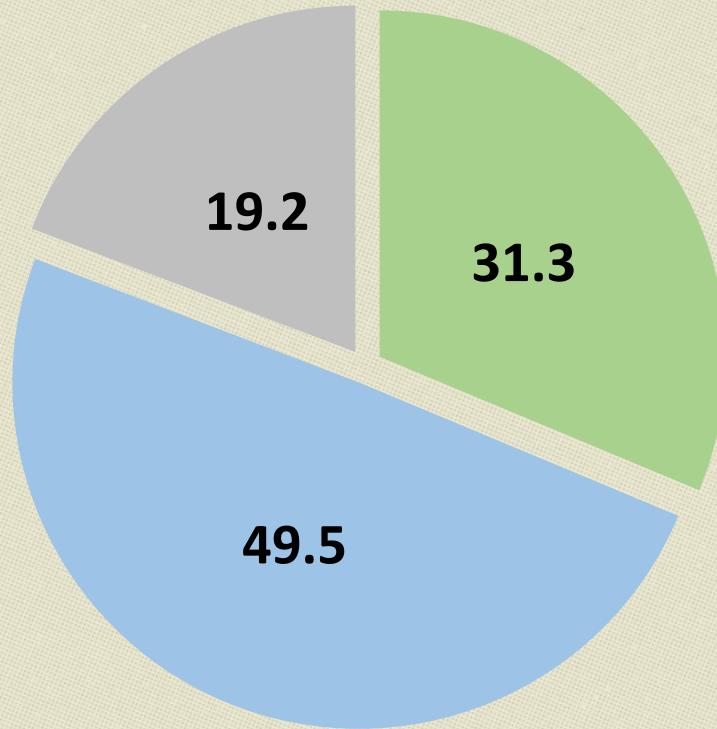
Da li država ima isti princip
prema svim poreskim dužnicima?

II – EKONOMSKI SISTEM I POLITIKA

Da li se, po Vašem mišljenju, javne nabavke sprovode u skladu sa zakonom?

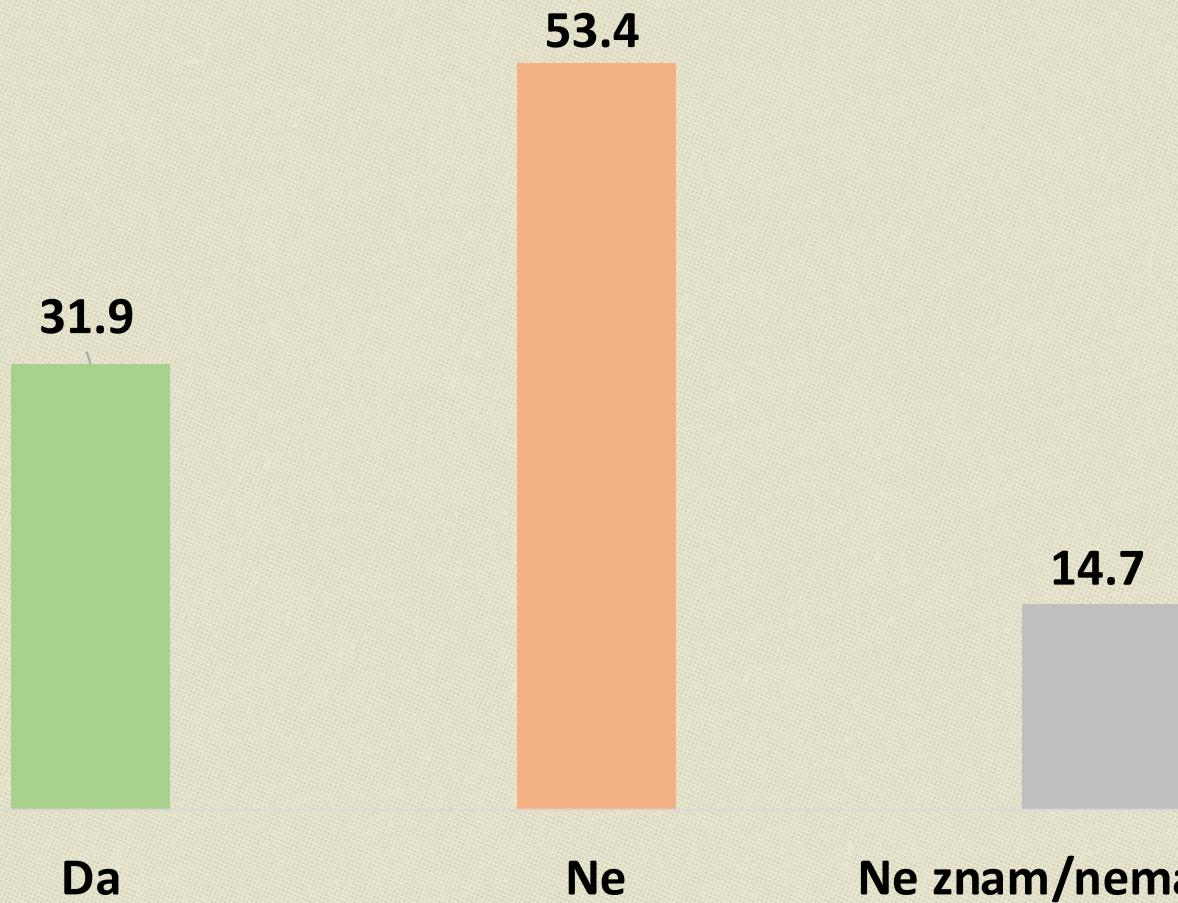

- Da, to su komplikovane procedure ali obezbjeđuju da nema privilegovanih
- Ne, tenderi su uglavnom namješteni za one koji imaju veze u tim organima
- Ne znam/nemam stav

II – EKONOMSKI SISTEM I POLITIKA

Da li je, po Vašem mišljenju, zapošljavanje i napredovanje u državnoj upravi zasnovano na principima racionalnosti, profesionalizacije i depolitizacije?

II – EKONOMSKI SISTEM I POLITIKA

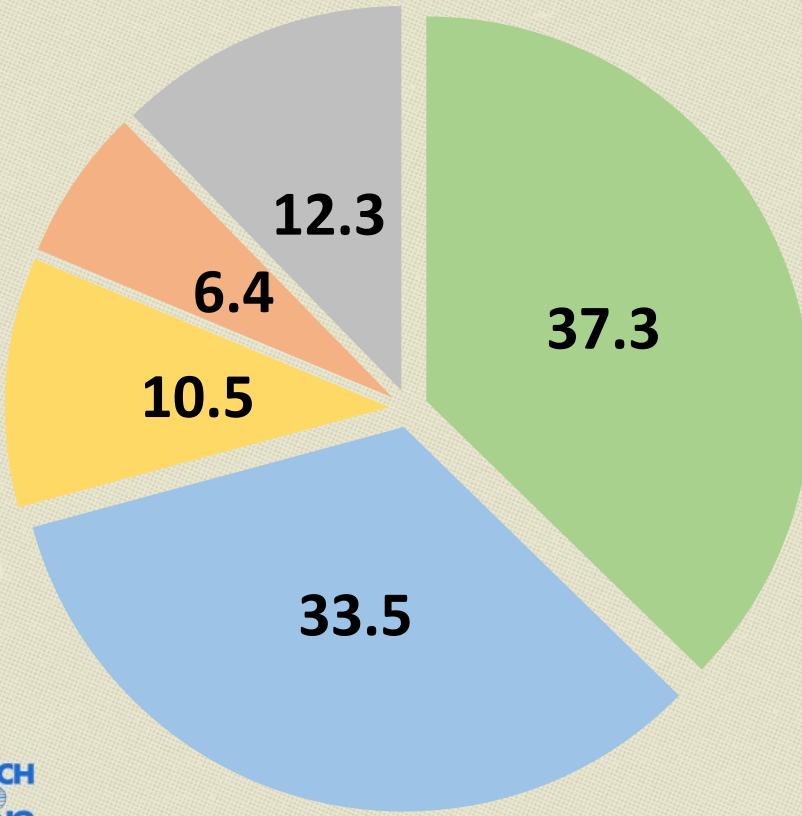
Koji bi, po Vašem mišljenju, morale biti prioritetne razvojne politike i strategije Crne Gore?

II – EKONOMSKI SISTEM I POLITIKA

Crna Gora treba da se okreće ulaganjima u zelenu energiju (vjetroparkovi i solarni paneli):

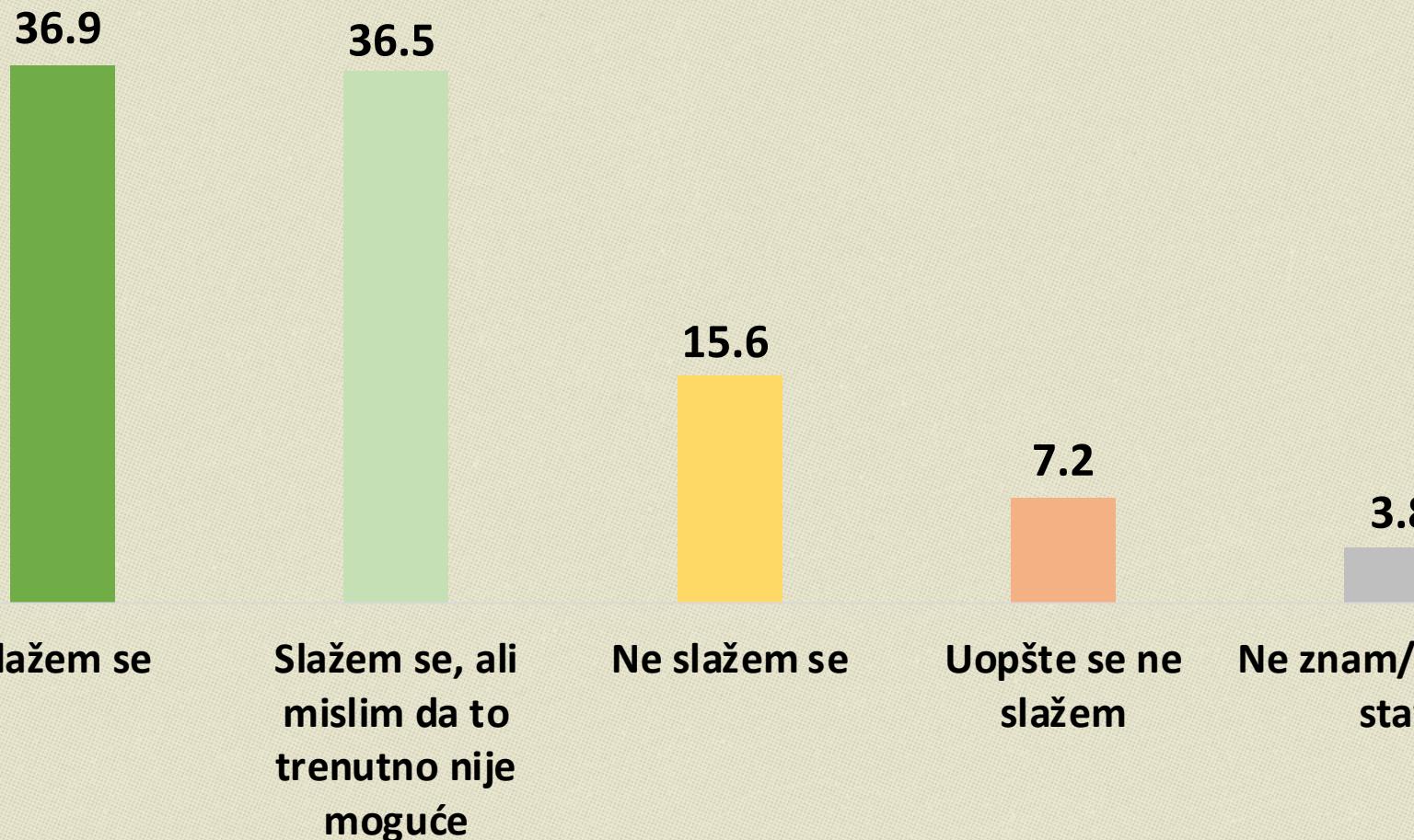

- Slažem se
- Slažem se, ali mislim da to trenutno nije moguće
- Ne slažem se
- Uopšte se neslažem
- Ne znam/nemam mišljenje o tome

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

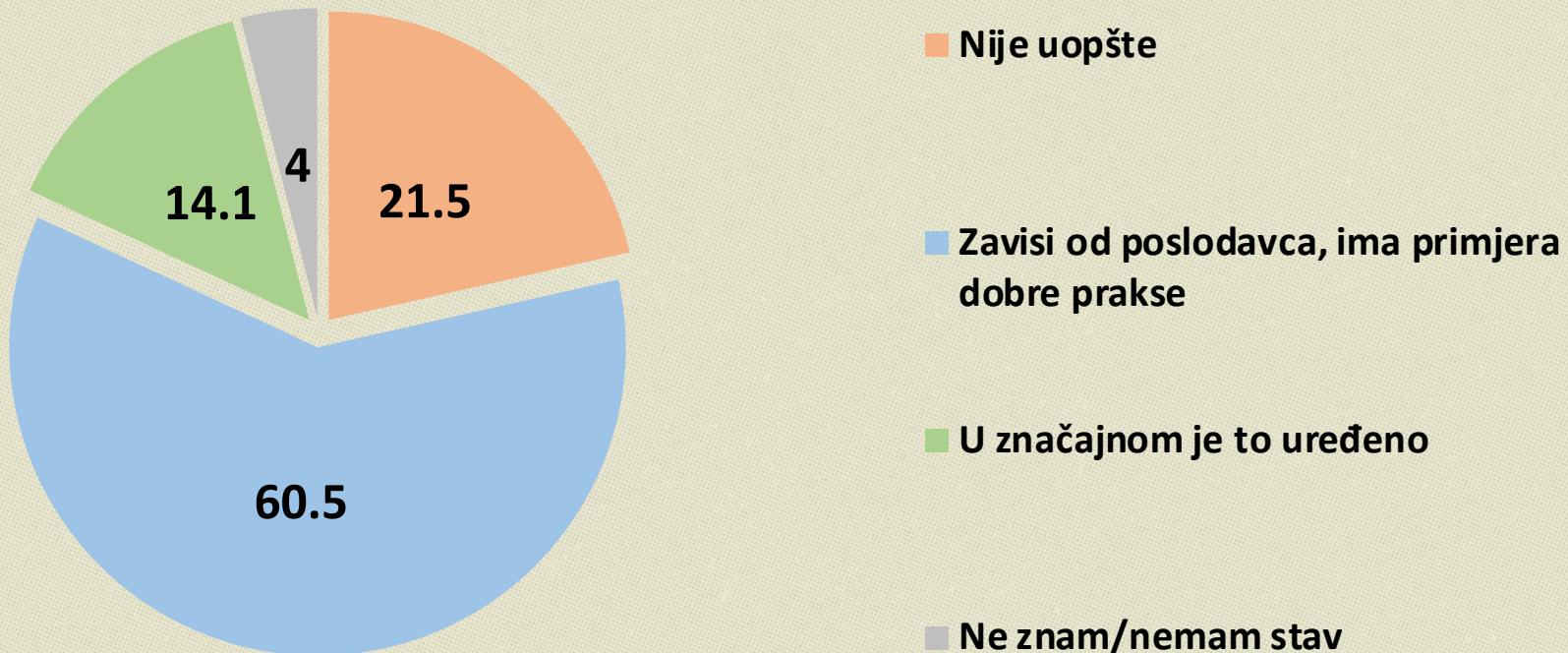
Crna Gora treba da teži ka više neradnih dana i smanjenju radnog vremena:

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

U kojoj mjeri je u Crnoj Gori rad dostojanstven, ugovoren, bezbjedan, pristojno i na vrijeme plaćen?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Kako biste, na skali od 1 do 5, ocijenili socijalni dijalog sindikata, poslodavaca i Vlade?

2.53

Kako procjenjujete učinak u socijalnom dijalu, na skali od 1 do 5, sljedećih institucija:

2.54

2.5

2.45

Sindikata

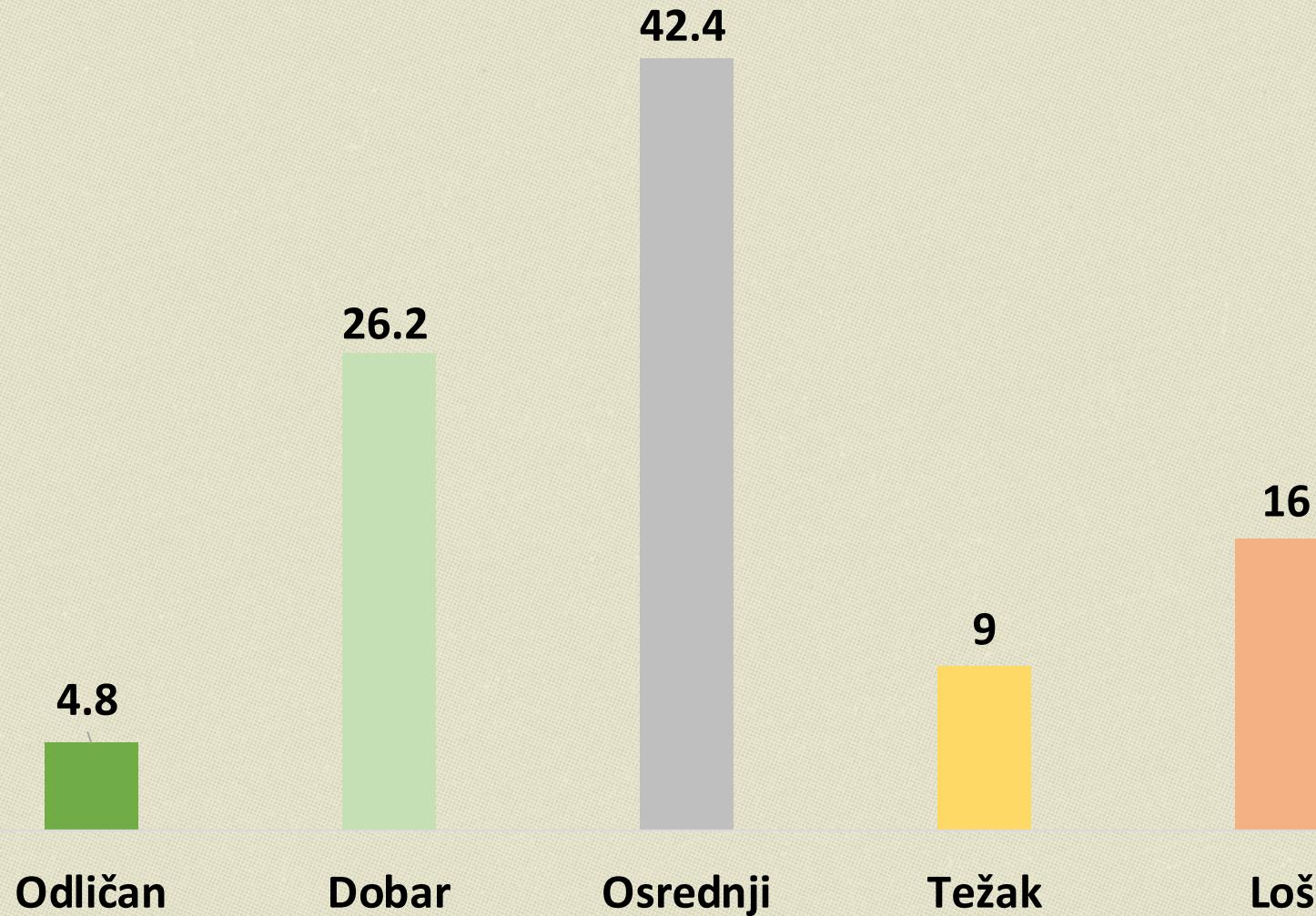
Vlade

Unije
poslodavaca

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Kako biste procijenili standard i kvalitet života svog domaćinstva?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Da li bi socijalni dijalog bio uspješniji ako bi u većoj mjeri bili uključena i pitanja:

Razvojne ekonomске, socijalne i poreske politike

46.1   31.5   7.3   15.1

Antidiskriminativnih politika i mjera u zapošljavanju i procesu rada

45.6   29.8   8.5   16.1

Efekata automatizacije i digitalizacije na tržištu rada

42   33.4   6.4   18.2

Pristupa javnosti i organizovanja javnih rasprava o efektima donijetih zakona i mjera

40.2   30.8   9.8   19.2

Podizanja kapaciteta socijalnih partnera u oblastima obrazovanja, istraživanja i informisanja i javnog zagovaranja

39.6   33.6   9.1   17.7

Statusa samozaposlenih i angažovanih na platformama i aplikacijama

38.6   32.6   8.9   19.9

Demografske politike i razvoja

35.1   34.6   9.8   20.5

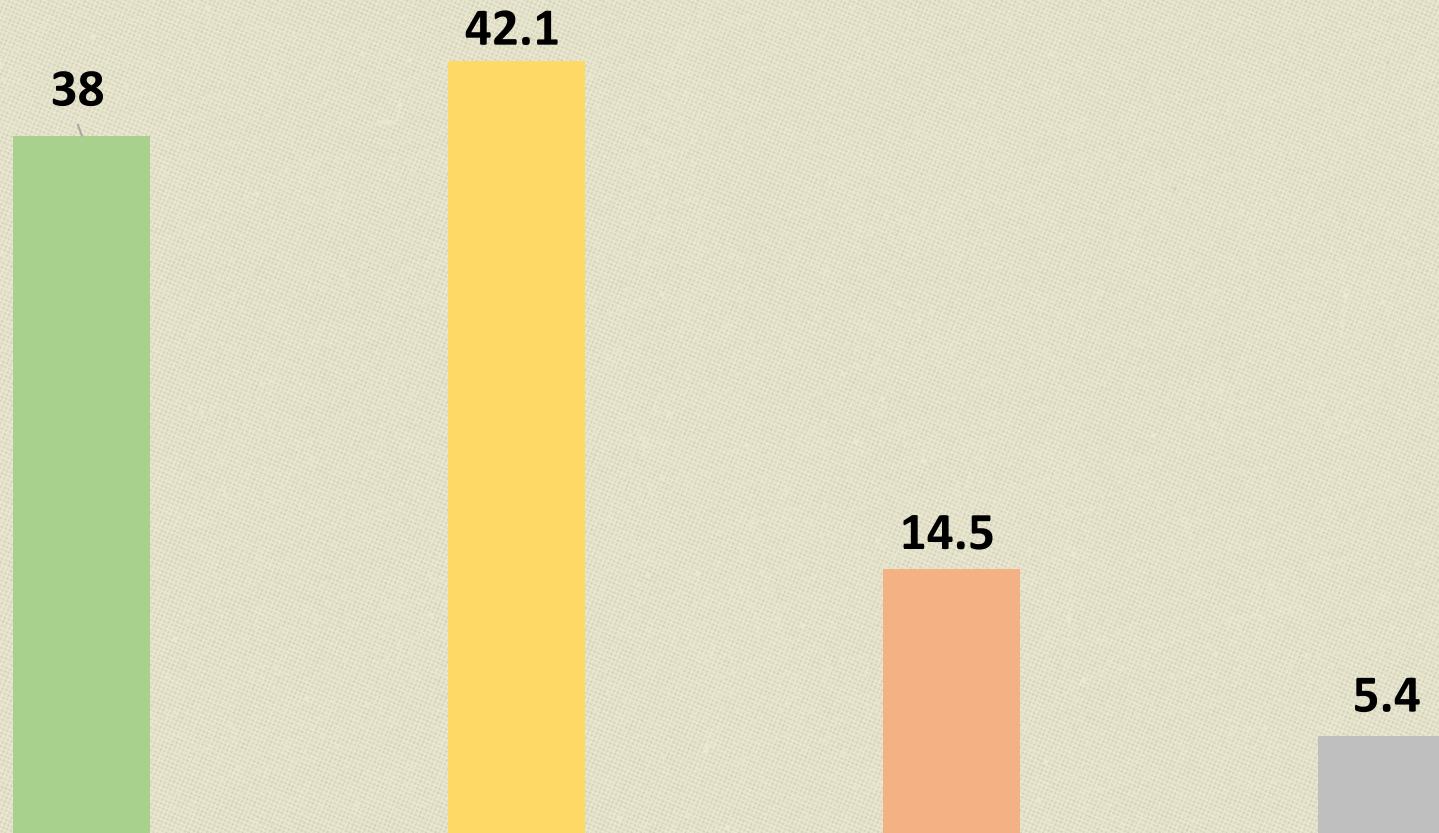
Energetske tranzicije i zelene ekonomije

32.9   37.2   11   18.9

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

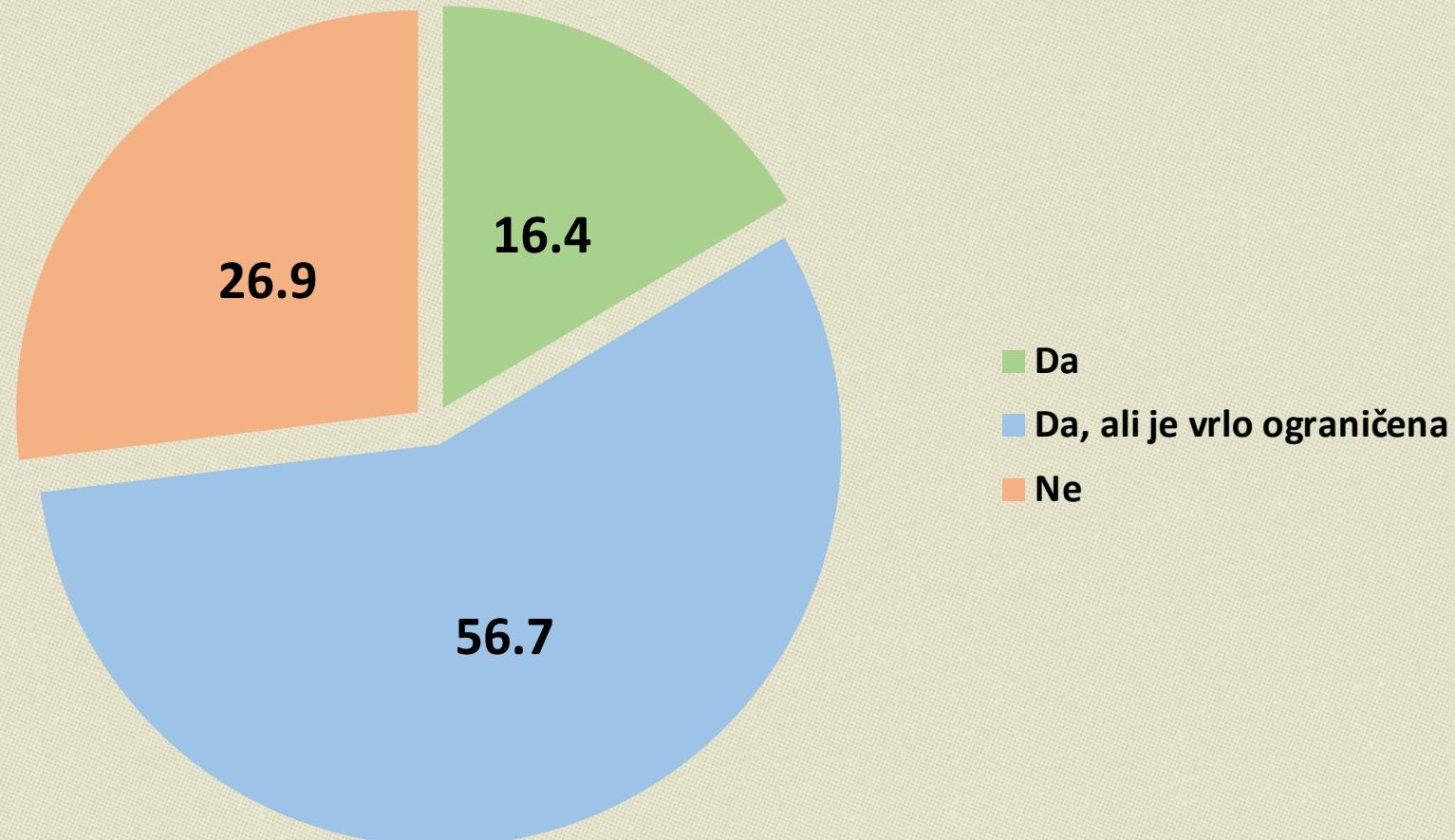
Prava žena u Crnoj Gori su ugrožena i potrebno ih je osigurati:

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Da li mladi imaju radnu i životnu perspektivu u Crnoj Gori?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

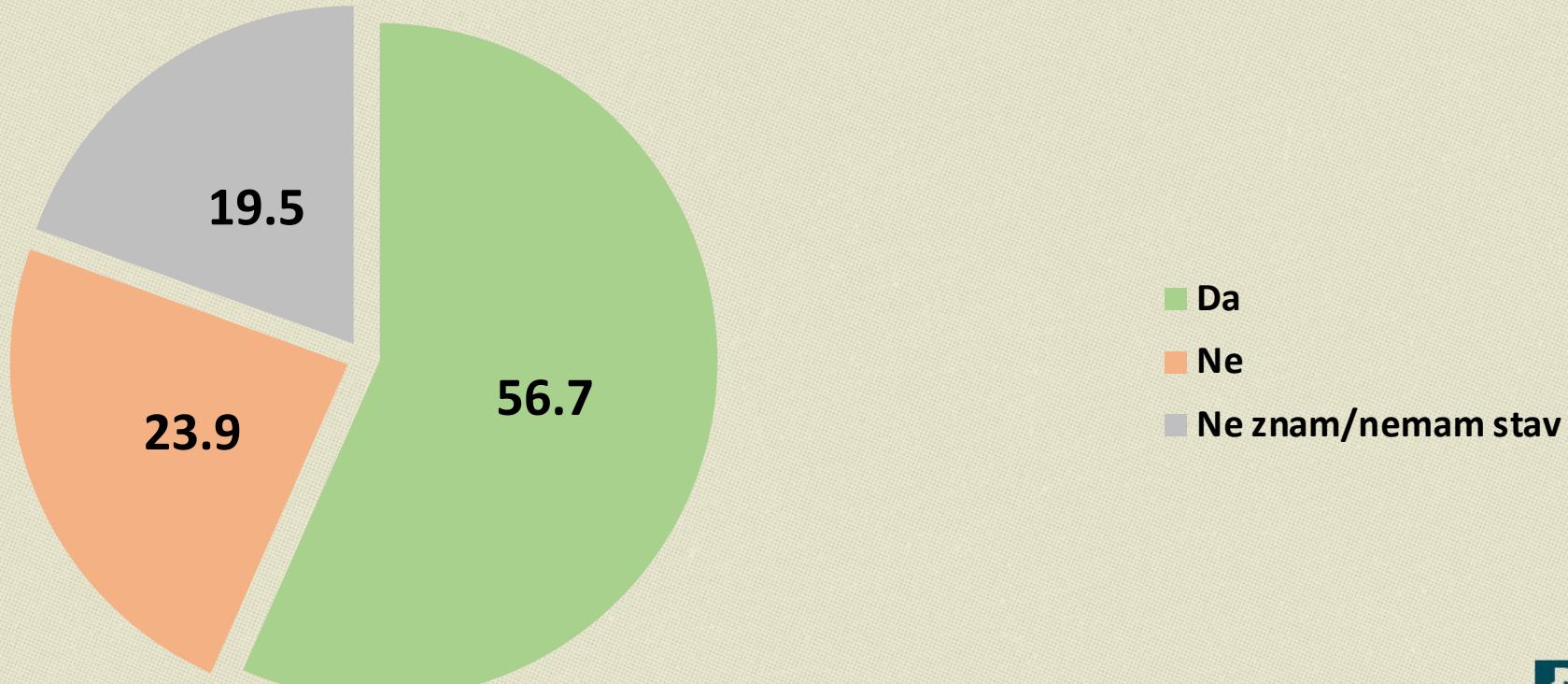
Da li, po Vašem mišljenju, socijalne politike i prakse u Crnoj Gori obezbeđuju starim licima da imaju dostojanstven život?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

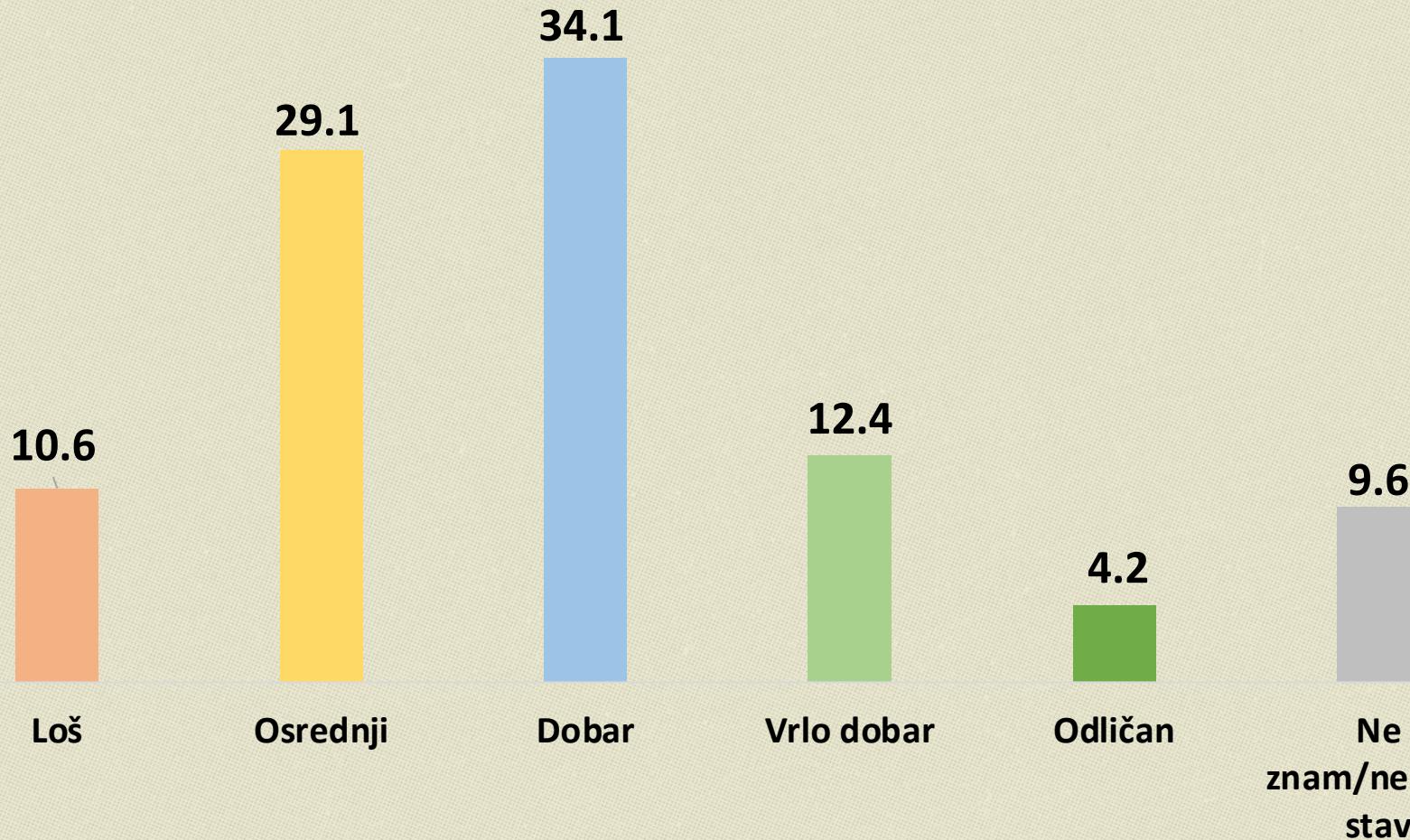
Da li je neophodna sveobuhvatna reforma osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

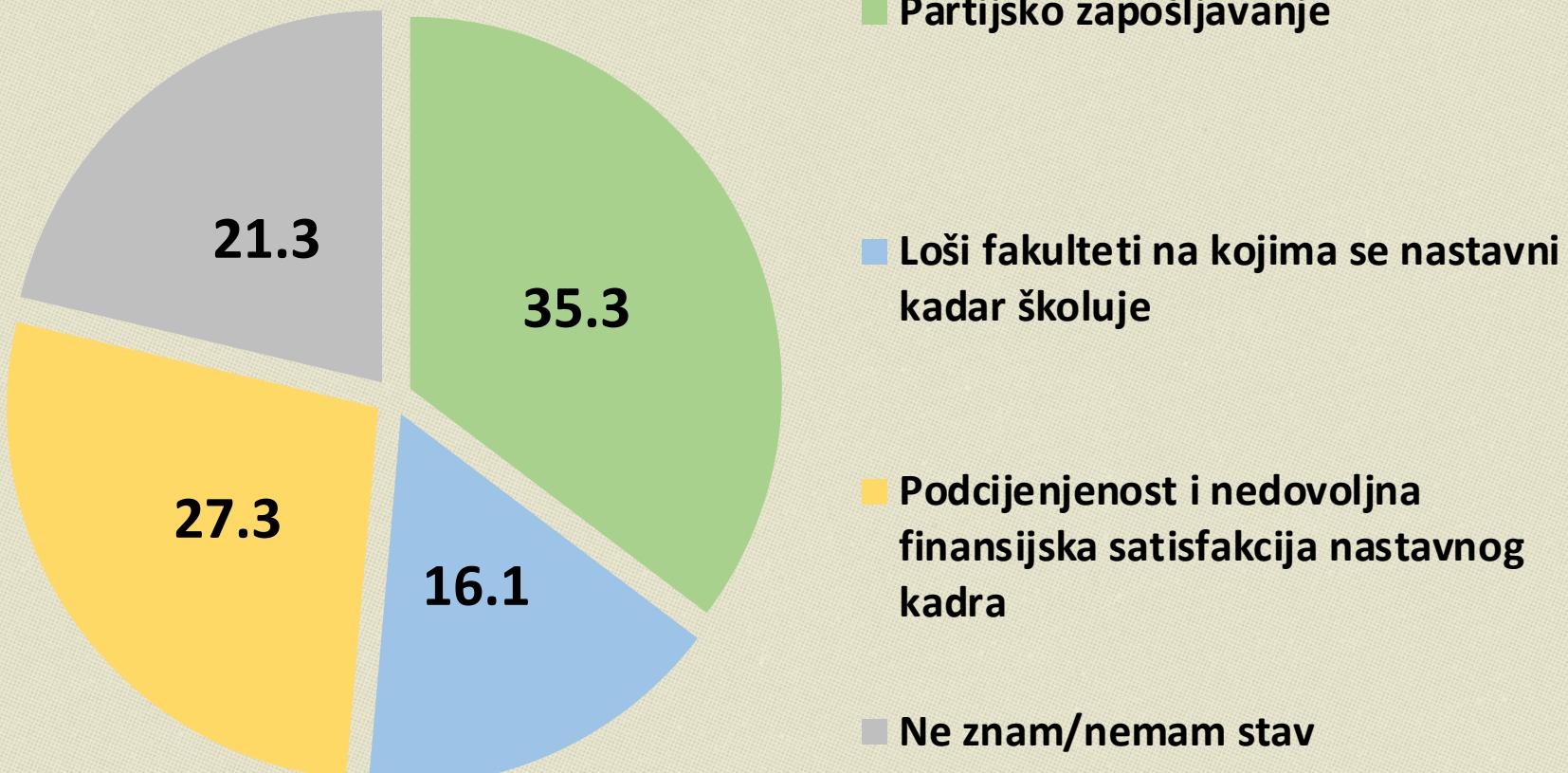
Kakav je kvalitet nastavnog kadra u Crnoj Gori?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

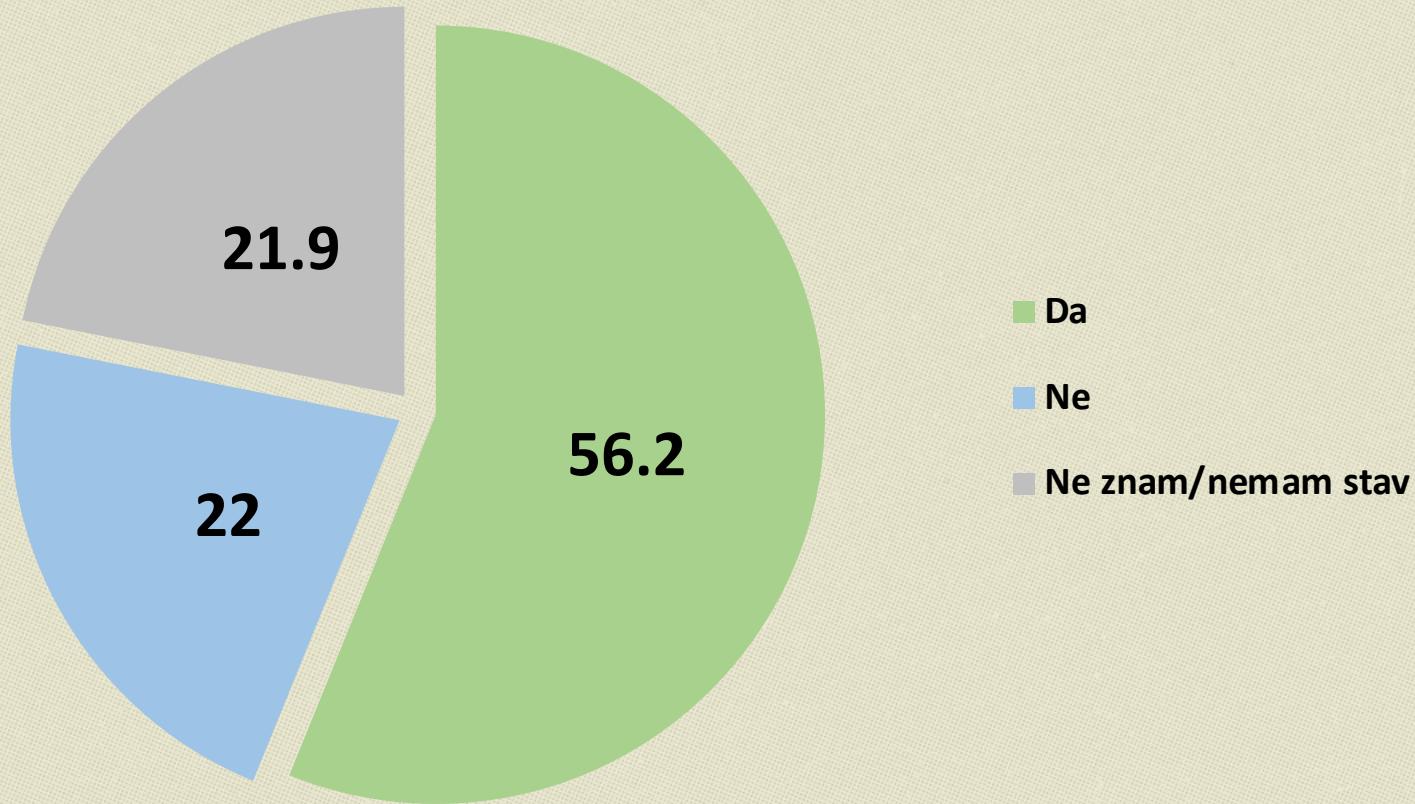
Što najviše šteti kvalitetu nastavnog kadra u Crnoj Gori?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

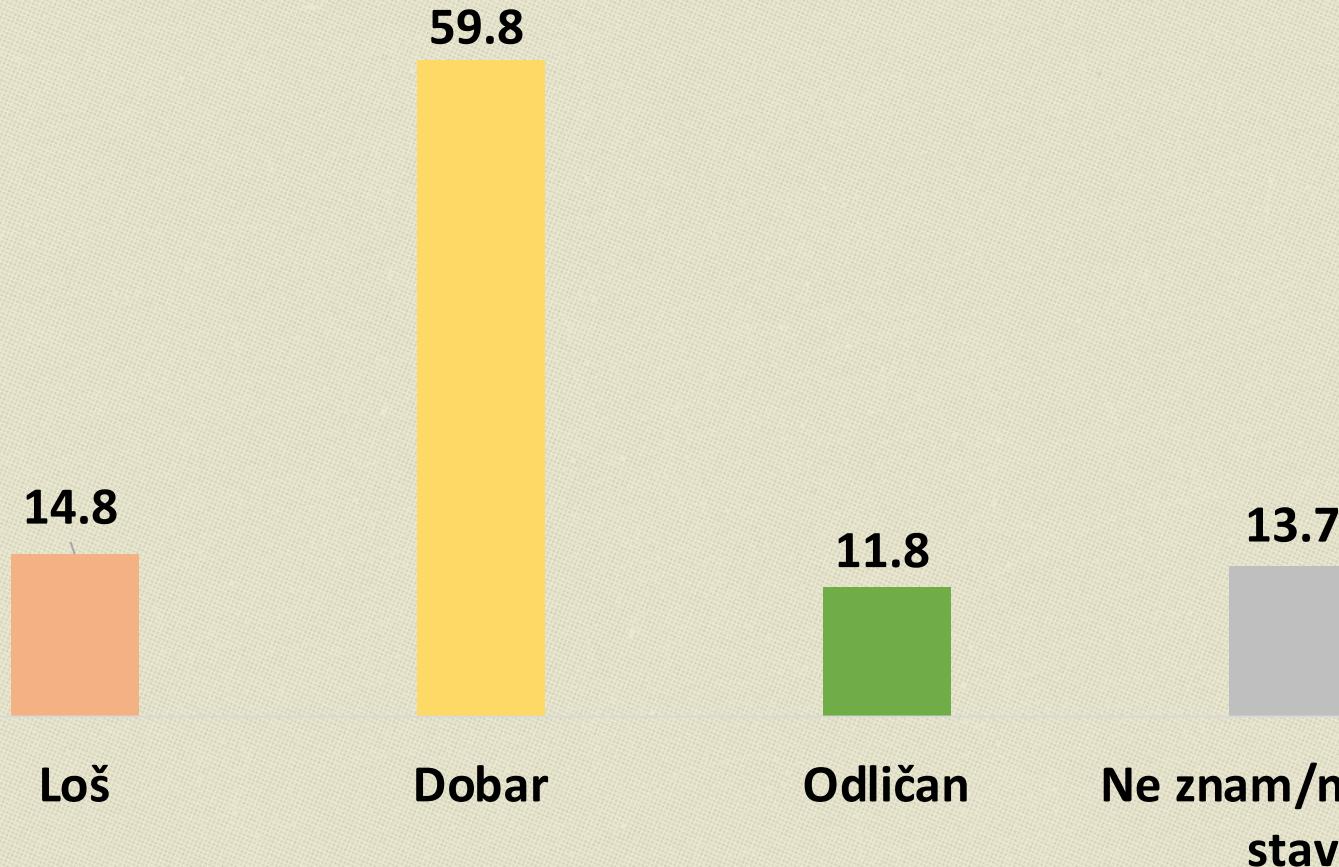
Da li je u sistemu obrazovanja neophodno uvesti više predmeta o digitalnoj pismenosti?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

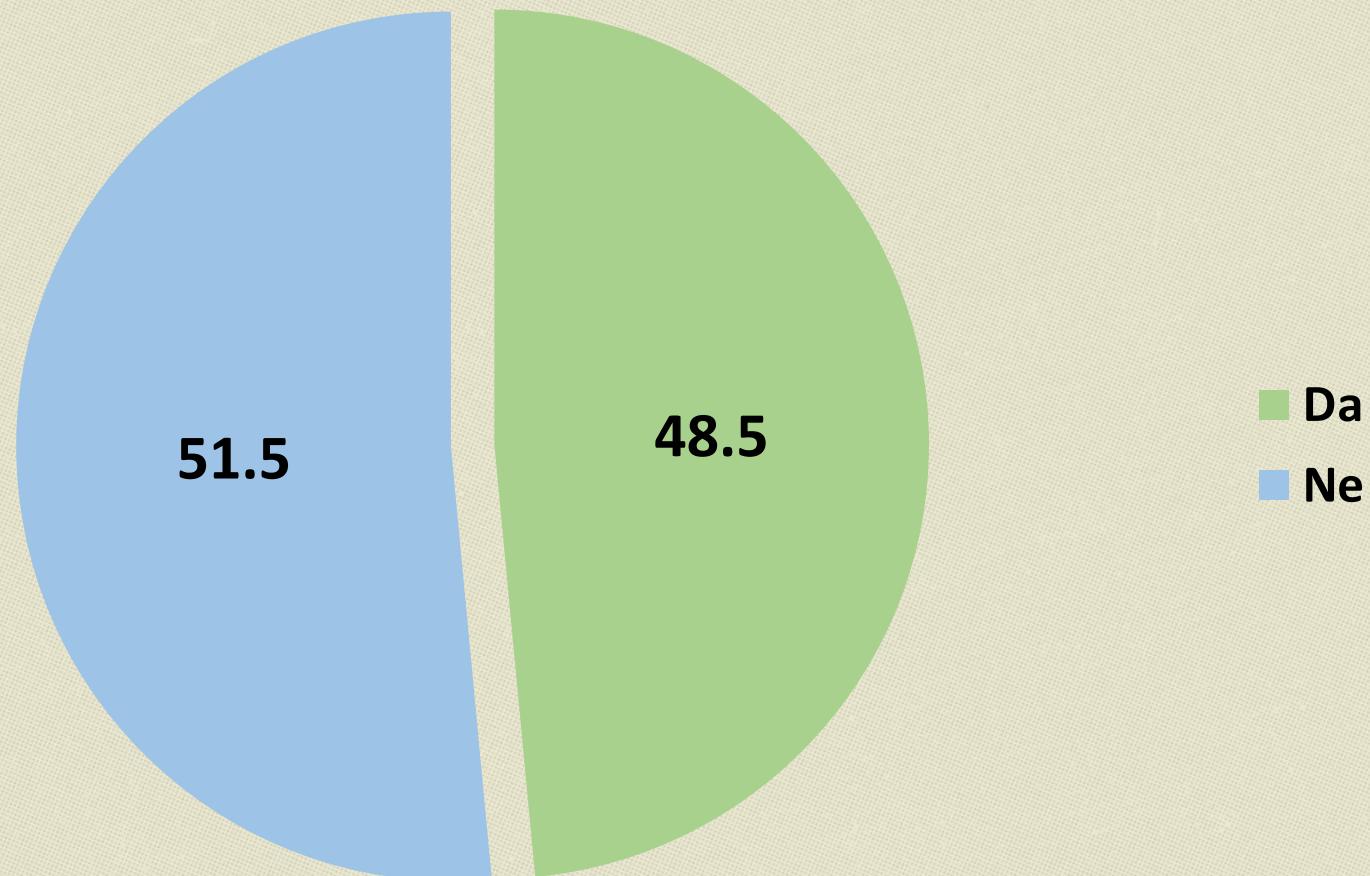
Kakvim ocjenjujete sistem visokog obrazovanja u Crnoj Gori?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Da li je aktuelni sistem obrazovanja usklađen s kadrovskim potrebama države Crne Gore?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Što, po Vašem mišljenju, šteti visokom obrazovanju u Crnoj Gori?

Partijsko zapošljavanje i klanovske i prijateljske veze

34.5

Zastarjeli pristup nastavnim metodima

17.1

Nedovoljna motivacija nastavnog kadra

16.8

Ne znam/nemam stav

16

Političke partije i njihovo miješanje u rad Univerziteta

15.7

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Da li univerzitetski profesori u Crnoj Gori moraju biti društveno aktivniji i kritičniji prema stvarnosti?

63.3

19

17.8

Da, i to ne samo ličnim
angažmanom nego i kroz
projekte, rasprave i
profesionalna udruženja

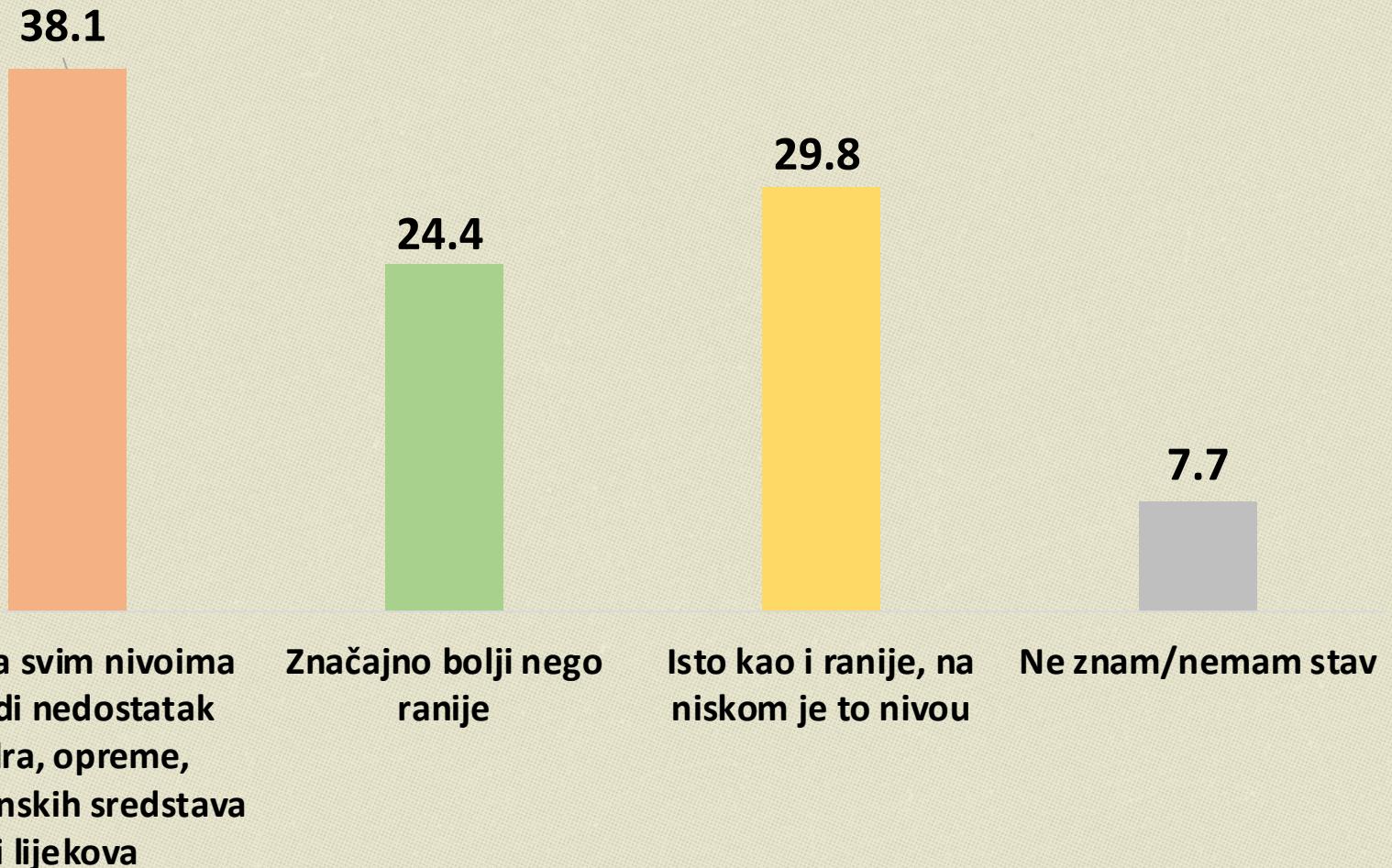
Ne

Ne znam/nemam stav

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Kakav je, po Vašem mišljenju, nivo zdravstvene usluge u Crnoj Gori danas?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

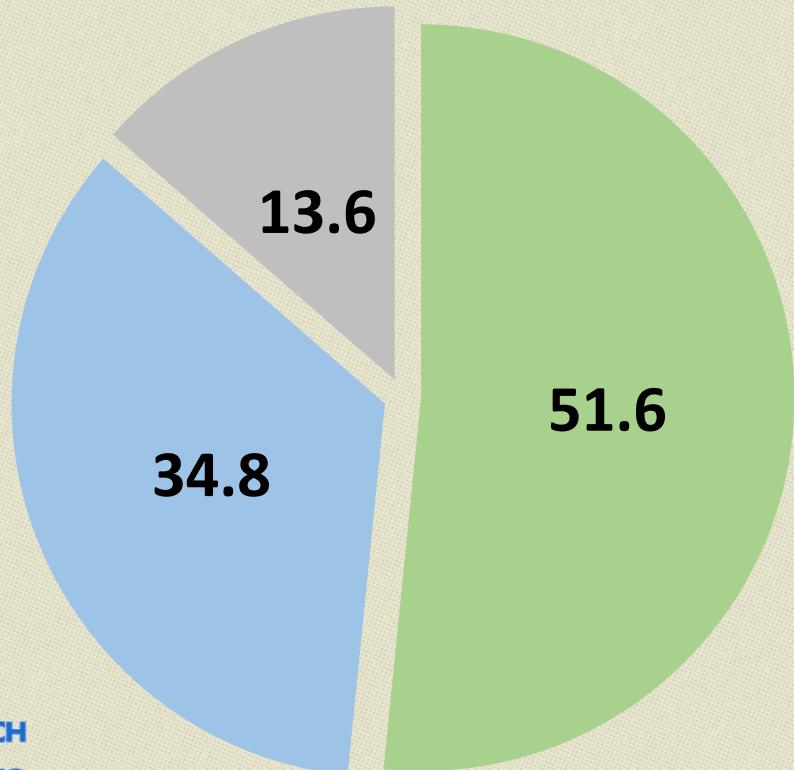
Koji su najveći problemi zdravstva u Crnoj Gori?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Kako gledate na odluku Vlade da inicira uspostavljenje kliničko-bolničkih centara u Kotoru i Beranama?

■ To je dobro i korisno, treba raditi na decentralizaciji zdravstva kako bi te usluge bile bliže građanima

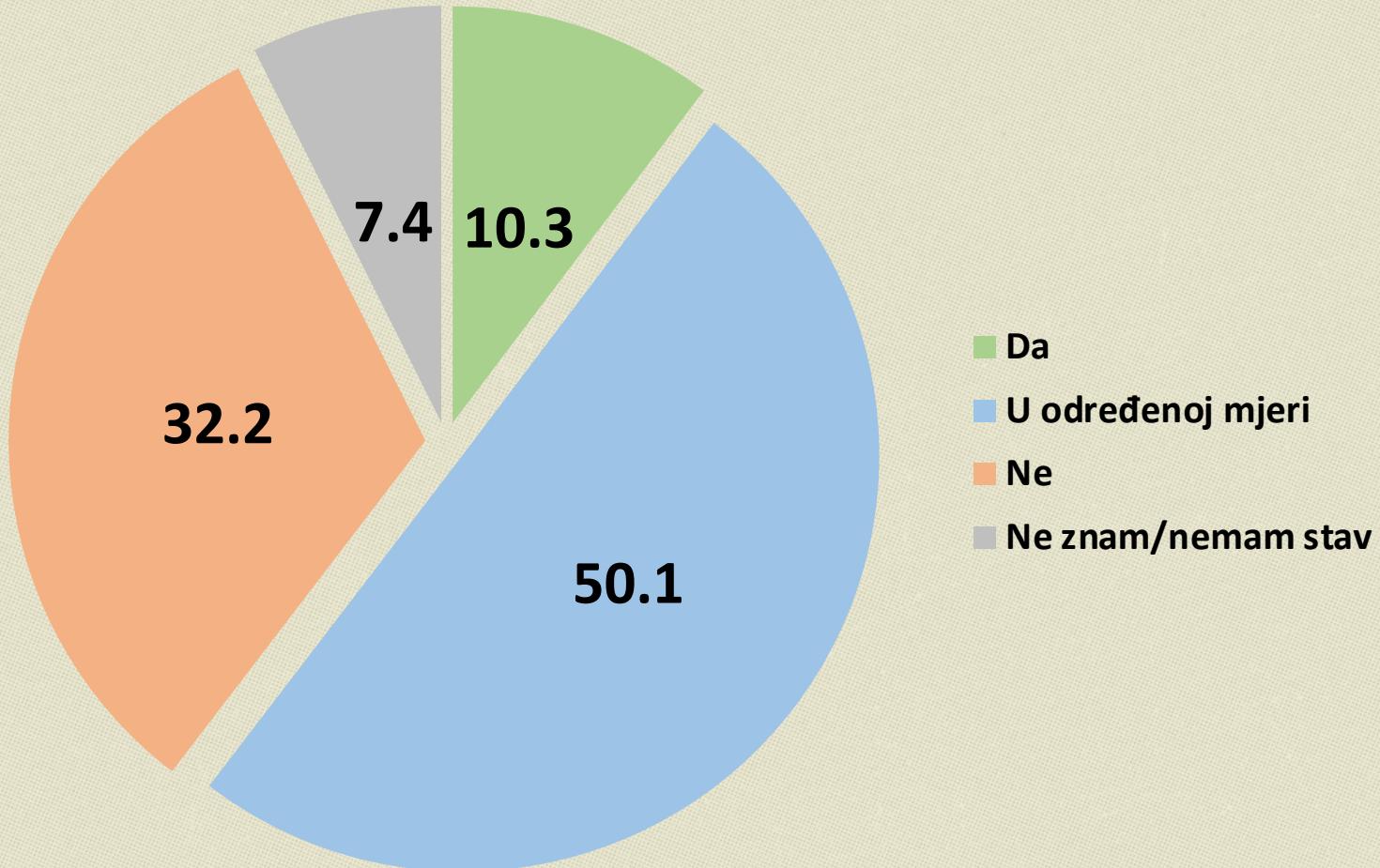
■ Nije realno u crnogorskim uslovima, jer ni postojeće ustanove ne pružaju one usluge koje bi morale

■ Ne znam/nemam stav

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Jesu li mediji u Crnoj Gori objektivni?

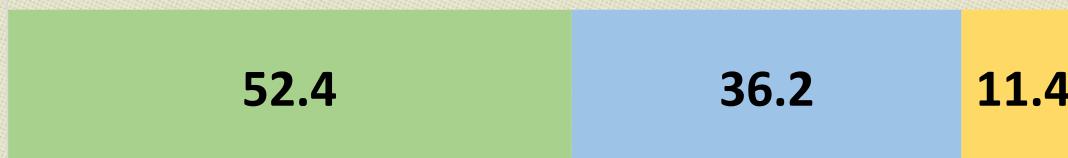
III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Na koji način se najčešće informišete?

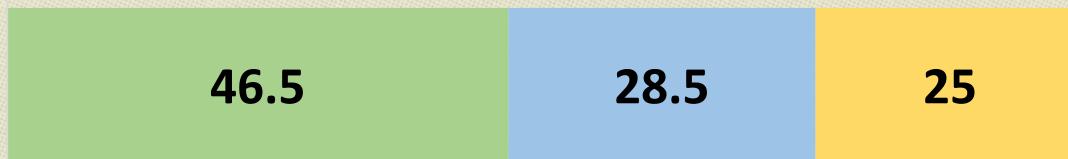
Putem medija (štampani, TV, portali)

Od prijatelja, porodice, kolega

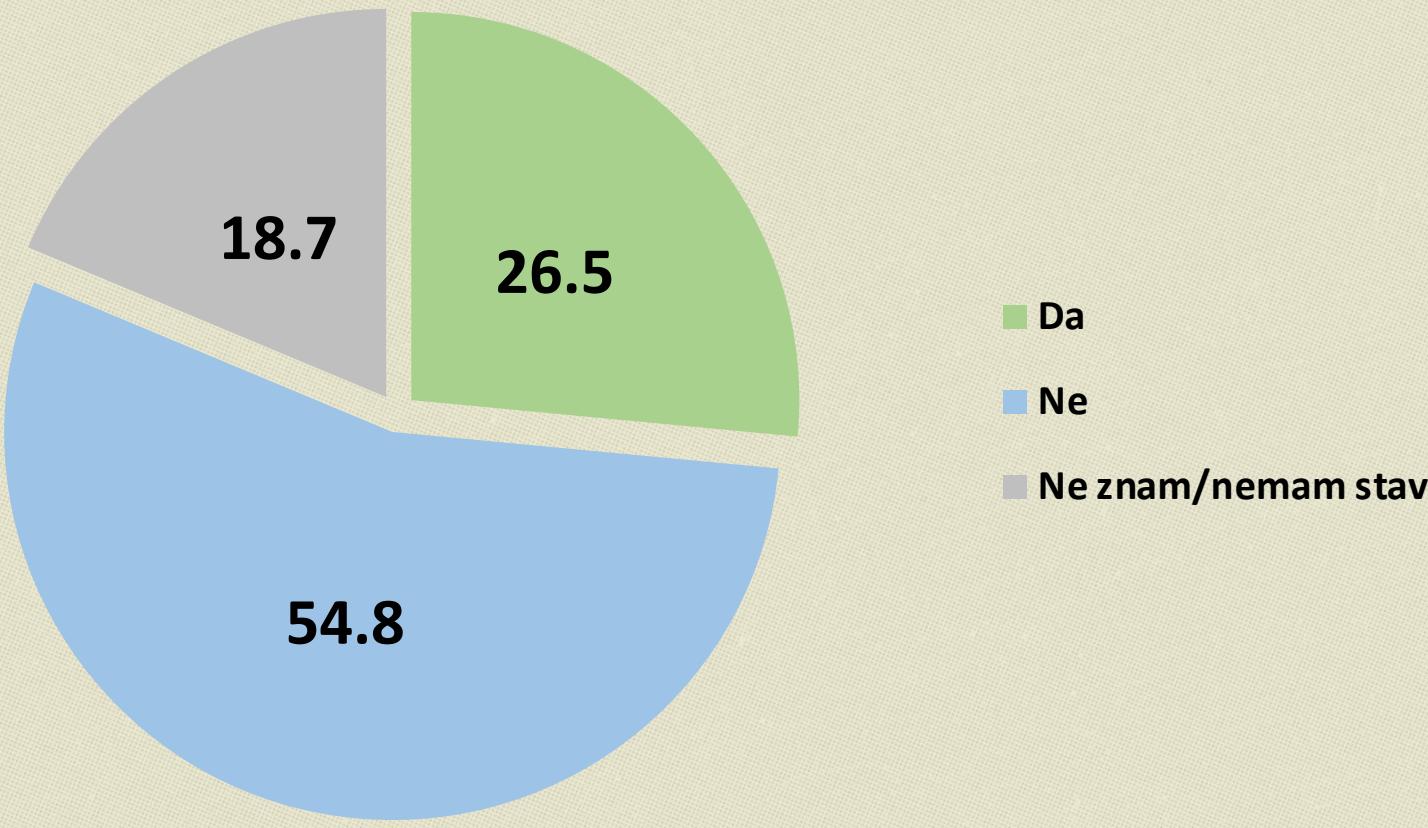
Preko socijalnih mreža

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Da li je Crna Gora otporna na dezinformacije, štetnu propagandu i spoljni uticaj trećih strana?

III – SOCIJALNI SISTEM I POLITIKA

Što, po Vašem mišljenju, nedostaje crnogorskim medijima?

Dobrih i profesionalnih novinara

37.7

Više obrazovno-edukativnoga programa i
sadržaja

24

Više sadržaja usklađenih s trendovima
društvenih mreža

17.5

Više programa koji afirmiše kulturu

14.1

Ne znam/nemam stav

6.8

Centar za
građansko
obrazovanje
Centre
for Civic
Education

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

DAMAR